

Puheenjohtajan tervehdys	2
Liiton toiminta yleistä	4
Liiton kokoukset	5
Tiedotus ja viestintä	12
Valiokuntien ja työryhmien kokoukset	16
Kuukausittainen toiminta	21
Lausunnot ja esitykset	23
Muu toiminta	23
Toimintasuunnitelma 2017 - 100 vuotta arkea ja Juhlaa	24
Yhdessä tehden ja toimien MTK:n seuraavalle satavuotiskaudelle	24
Vahvistamme jäsenten yrittäjäuskoa ja ammattiylpeyttä	25
Lisää tuloja biotaloudesta	26
Liiton toimisto	27
Yhdistysten toiminta	27
Liiton talous 2016	30
Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt	38
Varavoimaa Farmarille II -hanke	42
Maaseudun Tukihenkilöverkko	43

Puheenjohtajan tervehdys

Vuosi 2016 muistetaan erityisesti suuresta traktorimarssista. Helsinkiin vyöryi useita satoja traktoreita ja tuhansia viljelijöitä, huomattava määrä myös pirkanmaalaisia oli mukana. Saimme suuren yleisön huomion ja ymmärtämystä huolillemme.

Valtio on lykännyt osan jo aiemmin päätetyistä tukileikkauksista ja suunnannut kriisirahaa maataloudelle. Muun muassa Mela sai miljoona euroa käytettäväksi vuoden 2017 aikana sekä välittömästi vaikuttaviin tukitoimiin että pitkävaikutteisiin ennaltaehkäiseviin varhaisen välittämisen toimenpiteisiin.

Tämän lisäksi Pirkanmaalla hankkeemme Varavoimaa Farmarille II kautta olemme pystyneet auttamaan ahdinkoon joutuneita viljelijöitä. Tämä hankkeemme yhdessä satakuntalaisten kanssa on tuottanut kossolti tulosta ja se onkin monistunut lähes koko maahan tavalla tai toisella.

Byrokratian purkutalkoot etenevät, mutta hitaasti. Toivottavasti tämän hallituskauden aikana saadaan osa turhasta ja tuskastuttavasta byrokratiasta purettua. Vieläkään emme ole nähneet viljelijöitä helpottavia asioita, eli niitä on pidettävä esillä edelleen. Byrokratian merkitys on erittäin suuri viljelijöiden jaksamista kuormittavana tekijänä.

Tukimaksatukset ovat toimineet paremmin kuin viime vuonna ja osa tukimaksatuksista tuli aikaistettuina. Myös osa hallitusohjelmassa olleista leikkauksista lykättiin tulevaisuuteen. Tämä ei kuitenkaan ole poistanut tilojen erittäin heikkoa kannattavuutta ja nyt se on pohjalukemissa. Koko maatalouden saama tukipaketti

oli sadan miljoonan luokkaa, mutta se ei poista sitä tosiasiaa että meidän on saatava lisää rahaa markkinoilta.

Epäreiluihin kauppatapoihin on puututtava ankaralla kädellä, sillä ruokamarkkinat eivät toimi. Ne ovat aivan liikaa keskittyneet. Paras ja nopein tapa edistää reilun kaupan pelisääntöjä on lainsäädäntö.

Kotimaisen ruuantuotannon, elintarviketeollisuuden tulevaisuuden sekä huoltovarmuuden pelastaminen tulee näkyä myös suomalaisen talonpojan tilipussissa. Ruuan halpuuttamiselle on löydyttävä vaihtoehto, jo muutenkin koko sana halpuuttaminen on erittäin halventava meitä viljelijöitä kohtaan.

Suuri asia, joka vaikuttaa meihin lähitulevaisuudessa on maakuntauudistus. Syksyn aikana saimme kovan väännön turvin osaan valmistelevia työryhmiä omia edustajiamme. Meille erittäin tärkeät lähellä toimivat maaseutupalvelut ja lomitus tulee turvata ja juuri näihin valmisteluryhmiin olemme päässeet mukaan.

Kuluttajat haluavat ostaa kotimaisia elintarvikkeita ja siinä on isossa roolissa lihan ja maidon alkuperän ilmoittaminen. Nyt eräät firmat häikäilemättä ”suomentavat” raaka-aineet kotimaiselta kalskattavan nimensä ja tuotteidensa avulla. Tähän ollaan nyt saamassa korjaus; liha- ja maitotuotteisiin on tulossa pakolliset alkuperämerkinnät. Tämän lisäksi soisin ravintoloiden ruokalistoihin pakolliset alkuperämaamerkinnät.

Metsäpuolella ollaan toteuttamassa monia isoja investointeja ja toivottavasti se näkyy myös kuitupuun hinnassa korotuksena. Onneksi näyttää nyt siltä, että metsämme eivät ole hiilidioksidin lähde vaan nielu. Tässä asiassa ei Suomi saa perääntyä, vaikka useiden muiden EU-maiden on vaikea tunnistaa Suomen metsätalouden erilaisuutta verrattuna keskieuropalaiseen metsänhoitoon.

Hiilen korvaaminen puulla on suuri kansallinen asia vientitaseenkin kannalta. Se tuo työpaikkoja suomeen sekä myös tuloja metsänomistajille. Energiapuun

korjuulla saamme myös metsämme entistä parempaan kuntoon.

Itsenäinen Suomi täyttävät ja samoin oma vahva järjestömme MTK 100 vuotta. Myös MTK-Pirkanmaa täyttää samoja pyöreitä vuosia. Vaikka juhlinta tapahtuu arkisen aherruksen lomassa, on pitkin vuotta erilaisia tapahtumia. Paljon on maataloudessa ja sen edunvalvonnassa vuosien varrella tapahtunut ja seuraavat 100 vuotta ovat varmasti yhtä haasteelliset.

Jukka Niittyoja

Liiton toiminta yleistä

Liiton vuoden 2016 yksi keskeisimmistä toimista oli varmistaa laadukkaan ja alueellisesti kattavan tukikoulutuskierroksen järjestymisestä. Tämä toteutettiin viljelijäkoulutusta varten räätälöidyllä Topi-hankkeella yhdessä Pirkanmaan ELYn kanssa. Uuden ohjelmakauden toinen vuosi oli oppimismielessä pikkuisen helpompi kuin ensimmäinen - tukijärjestelmään tuli vain pieniä muutoksia ja tarkennuksia.

Omalta osaltaan liitto oli vaikuttamassa valtakunnalliseen edunvalvontaan. Maaliskuussa järjestetty traktorimarssi jäi monen osallistujan mieleen. Tr-marssin suora taloudellinen vaikutus oli kokonaisuutena merkittävä mutta tilatason kannattavuusvaikeudet ovat niin suuria, ettei markkinahintojen alhaisuutta pysty tukipaketeilla kompensoimaan. Pirkanmaalta osallistui suuri joukko ihmisiä traktorimarssille - traktorikuskeja oli jo yksi bussilastillinen.

Toimintavuonna lähti hallituksen maakunta- ja soteuudistus liikkeelle. Se tulee muuttamaan MTKlaista edunvalvontakenttää ehkä merkittävästikin. Jatkossa kukin maakunta järjestää itse ison osan viljelijöiden tarvitsemista palveluista. Kun näin on - tehdään päätöksetkin täällä. MTK-Pirkanmaan edustajat ovat päässeet mukaan keskeisempiin työ- ja muihin ryhmiin valmistelemaan uudistusta. Niin maakuntauudistuksessa kuin muutokin teimme yhteistyötä Pirkanmaan Yrittäjien kanssa.

Maaseudun palveluverkon säilyvyys niin sote- kuin muidenkin palveluiden osalta. MTKlaisesta näkökulmasta tärkeimpiä vaikutettavia ja seurattavia asioita ovat maatalouspalvelut tuenmaksuineen ja valvontoineen sekä lomituspalvelut. Myös maaseudun kehittämisen organisoituminen on valvottavia asioita.

Liiton johtokunta päätti strategiatyössään 2014/15, että hanketoiminnalla voidaan auttaa jäsenkuntaa ja toisaalta saada lisänäkyvyyttä samalla myös liitolle. Toimintakertomisvuonna toteutimme kahta hanketta - edellä mainittua Topi-viljelijäkoulutushanketta sekä yhteistyössä MTK-Satakunnan kanssa Varavoimaa Farmarille-hanketta. MTK-Satakunta toimii ”päähakijana” molempien maakuntien osalta ja tuensiirtosopimuksella liitto saa VF-kustannuksia hanke- rahoituksen piiriin. Liiton oma panostus on VF-

hankkeelle merkittävä sillä palkkasummaan perustuva ns. flatrate-rahoitus ei riitä kattamaan kaikkia kustannuksia. Liiton johtokunta on nähnyt kuitenkin viljelijöiden tilanteen vaativan liitoltakin taloudellisia panostuksia.

Kertomusvuoden aikana otettiin käyttöön uusia tietotekniikkatyökaluja. Uusien ohjelmien kustannuksen näkyvät myös tilinpäätöksessä. Uudet työkalut ovat kuitenkin välttämättömiä uusien valiokunta- ja verkostotoimintojen nykyaikaistamiseksi.

MTK:n juhluvuoden valmistelut käynnistyivät myös toimintavuonna. Liitolla oli myös harjoittelija alkuvuodesta 2016.

Liiton kokoukset

KEVÄTKOKOUS pidettiin 20.4.2016 Koivupuistossa Ylöjärvellä.

Tilaisuuden avasi Ylöjärven kaupungin edustaja, elinvoimajohtaja Pauli Piiparinen

Kokouksen avasi MTK-Pirkanmaan puheenjohtaja Jukka Niittyöja:

Hyvät ammattiveljet ja -sisaret. Hyvät MTK-Pirkanmaan kevätkokouksen osallistujat.

Ensiksi iso kiitos kaikille jollain tavalla traktorimarssiin osallistuneille, niin paikalla olleille kuin myös niille jotka tekivät sen mahdolliseksi. Sen aiheuttama positiivinen vire pitää nyt pikaisesti käyttää hyväksi ja ryhtyä sanasta tekoihin. Lämpimät puheet eivät auta vaan me tarvitsemme nyt todellista apua ja pian. Monien pankkitilit ammottavat tyhjyyttään meistä itsestämme johtumattomista syistä. Epävarmuus tukien maksatusaikataulusta ei saa enää jatkossa olla asia joka pulpahtelee jatkuvasti esille. Tämä asia pitää hoitaa kuntoon ja heti eikä viidestoista päivä.

Maatalouden yrittäjätulon erittäin raju romahdus on saatava jo kuluvana vuonna nousu-uralle. Mavi, Maatalousministeriö ja muutkin maatalouden asioista päättävät tahot saavat nyt tehdä kaikkensa, että asia korjaantuu. MTK:n keskusliiton tulee kantaa oma kortensa kekoon ja viedä

asiaamme tiedoksi eteenpäin, niin kuin se on tähänkin asti tehnyt. Byrokratian purkutalkoita ei saa unohtaa, sillä maataloudessa byrokratiaa on jo kiusaksi asti, niin tukihaun kuin valvontojen osalta.

Kaikki kivet ja kannot on käännettävä, ettemme enää joudu kansainvälisen pakotepolitiikan maksumiehiksi. EU:n on kannettava vastuunsa ja myös Suomen Valtion tulee ottaa asiassa suurempi rooli eikä aina mennä Brysselin kortin taakse piiloon. Tukien maksatukset ennakoon voisivat olla yksi tilojen ahdinkoa vähentävä tekijä.

Viimeviikkoinen valtuuskunnan päätös jäsenmaksuista kohtelee huonosti Pirkanmaata. Johtokunta keskustelee asiasta ja vielä syksyisessä pjsihteerikokouksessa palaamme asiaan. Asian kanssa voimme kyllä elää, mutta perusteet jäsenmaksulle eivät ole kestävällä pohjalla. Keskusliiton ratkaisut eivät saa näkyä yhdistysten ja liiton resurssien pienentymisenä.

Ehdottaisin uutta mallia energiaveron palautukseen. Palautus olisi nykyistä selvästi suurempi ja huomioitaisiin jo öljylaskussa. Määrä voisi olla esimerkiksi 20 snt/litra jolloin hyöty saataisiin tiloille heti laskua maksettaessa. Tämä olisi tukimuoto joka koskisi kaikkia tiloja ja sen

suuruus määräytyisi tilalla harjoitettavan tuotannon tehokkuuden mukaan kaikilla tuotantosuunnilla. Olen esittänyt asian jo MTK:n valtuuskunnan kokouksessa ministeri Tiilikaiselle. Tätä esitystä soisin MTK:n vievän eteenpäin.

Ne asiat, joihin voimme itse vaikuttaa, on myös pidettävä mielessä. Menoja on pyrittävä sopeuttamaan tuloihin. Tilojen välinen viljakauppa on yksi mahdollisuus ja muutkin yhteistyömuodot. Viljojen hintoihin voimme vaikuttaa positiivisesti, viljelemällä lajikkeita, joilla on jo kylvöhetkellä tiedossa ostaja. Varsinkin kauralla on vientinäkyviä ja osallistumalla viljelijävetoiisiin vientihankkeisiin parannamme oman maamme hintatasoa. Keskusliikkeiden viljanviennistä emme lisätiliä tule saamaan. Kohoava viljanhinta ei saa tulla kotieläintilojen kontolle vaan lihan ja maidonkin hinta on saatava myös nousuun. Talousosaaminen on entistä tärkeämmässä roolissa ja se on pidettävä kunnossa. MTK-Pirkanmaa kantaa tässä asiassa myös vastuunsa järjestämällä niin vero kuin tukikoulutuksiakin. Osallistumalla niihin pysytte ajan tasalla. Yritämme järjestää niitä mahdollisuuksien mukaan ja tässäkin asiassa otamme toiveita mieluusti vastaan. Hankinnat on kilpailutettava aidosti sekä myyntien että ostojen osalta. Säästöt tulevat pienistä puroista, mutta voivat yhteensä olla yllättävän merkittävä summa. Muutama hetki puhelimesta tai tietokoneen ääressä voi säästää sataasia tai jopa tuhansia hankinnoissa tai myynneissä. Tuudittautuminen siihen, että tuttu maatalouskauppa hoitaa homman parhaiten, voi yllättäen paljastua kalleimmaksi vaihtoehdoksi.

Meidän on huolehdittava kilpailukyvyystämme muuttuvassa maailmassa ja omilla ratkaisuilamme pysyttävä muutoksessa mukana. 2050-luvulla tarvitsemme kaksinkertaisen määrän ruokaa maapallolla ja nyt tehtävillä ratkaisulla luodaan pohja tulevaisuuteen. On hienoa, että maatalouden investoinnit ovat nyt suurimmat kymmeneen vuoteen. Hallituksen esittämä periaatepäätös, että julkisissa hankinnoissa tulee käyttää suomalaiset tuotantotapavaatimukset täyttävää ruokaa varmasti lisää kilpailukykyämme. Tämä asia on ollut viljelijöiden ja MTK:n vaatimus jo pitkän aikaa ja mielestämme itsesäänselvyys.

Tällä viikolla esiin tullut ministeri Anne Bernerin liikennekaarimalli tuo onnistuessaan suuria hyötyjä maaseudun asukkaille. Se ei saa kuitenkaan näkyä maaseudun tieverkon huonontumise-

na ja kohonneina maksuina. Tämän esityksen jatkovalmisteluissa meidän kannattaa ehdottomasti olla aktiivisesti mukana. Yhdistettynä digitalisaatioon pystymme pienentämään etäisyyshaittaamme, joka lisää kulujamme. Osaltaan esitys myös poistaa esteitä normien suojaamilta aloilta lisäten kilpailua.

Viimeisimpänä vaan ei vähäisimpänä muistuttaisin liiton Varavoimaa Farमारille II-hankkeesta. Se on jo osoittanut tarpeellisuutensa ja haluankin muistuttaa viljelijöiden työssä jaksamisesta tänä taloudellisesti vaikeana aikana. Jos itse tarvitsette apua tai tiedätte jonkun joka olisi avun tarpeessa, niin vinkatkaa asiasta.

Lopuksi toivotan kaikille mahdollisimman hyviä kylvökelejä ja suotuisaa kasvukautta. Ollaan yhteyksissä. Kokous on avattu.

Salorinteen säätiön stipendit jaettiin ansioituneille luonnonvara-alan opiskelijoille, jakajana toimi säätiön hallituksen jäsen Esa Teivaala.

Stipendien saajat:

Anu Arpiainen
Salli Mäki
Essi Vanamo
Jenna Unnaslahti

Pälkäne
Mänttä-Vilppula
Ylöjärvi
Orivesi

Stipendin saajien kiitospuheen piti Essi Vanamo

Vuoden työssäoppimistilan huomionosoituksen sai Ratsastuskoulu Kartanon Talli Oy, Hämeenkyröstä. Osaran maaseutuopetusyksikön puolesta kunniakirjan muistamisen luovutti rehtori Aulikki Kuisma.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Ville Paulaniemi ja sihteeriksi kutsuttiin Päivi Fallström, pöytäkirjantarkastajiksi ja tarvittaessa ääntenlaskijoiksi valittiin Mikko kärki ja Harri

Penttilä. Kokouksessa oli läsnä 47 osallistujaa.

Maatalouspoliittinen ajankohtaiskatsauksen piti MTK:n edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkönen. Pyykkönen kertoi MTK:n uudesta organisaatiosta ja MTK:n suunnitelmista, mm markkinaedunvalvontaa terävöitetään. Yhteistyötä keskusliiton ja kentän välillä ja sisällä tiivistetään. Elinkeinoryhmä kehittää yrittäjyysedunvalvontaa. Markkinatilanne on historiallisen huono, vuoden 2015 yrittäjätulo laski keskimäärin 40 % edellisvuodesta. Käännettä ei ole näkyvissä, mutta Pyykkönen uskoo sen vielä tulevan. MTK:n vaatimia toimenpiteitä ei ole Brysselistä vielä tullut. Rahaa ei ole EU:lta saatu.

Pyykkönen esitteli pitkän listan MTK:n vaatimuksia hallitukselle. Ilman traktorimarssia vaatimukset eivät olisi menneet perille. Nyt on saatu vasta lupauksia ja ymmärrystä, mutta se ei vielä riitä.

Mitä voidaan itse tehdä? Pyykkönen perään kuulutti yhteistyötä toisten viljelijöiden kanssa niin markkinoilla kuin kustannusjähdissa ja mainitsi MTK:n viljamarkkinahankkeen esimerkkinä. Keskusteluissa puhuttiin mm. somekirjoittelusta ja Reko-suoramyyntirenkaista sekä onnistuneesta Traktorimarssista.

SYYSKOKOUS pidettiin 9.12. UKK-instituutilla Tampereella

Kokouksen avaus

MTK-Pirkanmaan puheenjohtaja Jukka Niittyöja avasi kokouksen:

Hyvät ammattiveljet ja sisaret. Hyvät MTK-Pirkanmaan syyskokouksen osallistujat.

Kiittelin teitä kevään kokouksessa traktorimarssiin osallistumisesta. Nyt nähdään, että se todellakin kannatti. Saimme suuren yleisön huomion ja ymmärtämystä huolillemme. Valtio on lykännyt osan jo aiemmin päätetyistä tukileikkauksista ja suunnannut kriisirahaa maataloudelle. Muun muassa Mela sai miljoona euroa käytettäväksi ensi vuoden aikana sekä välittömästi vaikuttaviin tukitoimiin että pitkävaikutteisiin ennaltaehkäiseviin varhaisen välittämisen toimenpiteisiin. Pirkanmaalla hankkeemme Varavoimaa Farmarille II Maija Pispán kautta tämä tuki tulee lähelle viljelijää. Liittomme esittämä palveluseteli-malli pienen alkuvastustuksen jälkeen otti tulta alleen ja sen suuruus on 500 euroa ja sen voi käyttää moneen eri tarkoitukseen. Tämä hankkeemme

yhdessä satakuntalaisten kanssa on tuottanut kosolti tulosta ja se onkin monistumassa lähes koko maahan tavalla tai toisella. Koko maatalouden saama tukipaketti on sadan miljoonan luokkaa, mutta se ei poista sitä tosiasiaa, että meidän on saatava lisää rahaa markkinoilta. Epäreiluihin kauppatapoihin on puututtava ankaralla kädellä, sillä ruokamarkkinat eivät toimi. Ne ovat aivan liikaa keskittyneet ja paras nopein tapa edistää reilun kaupan pelisääntöjä on lainsäädäntö. Itse tiedämme, että tuottamamme ruoka on ainutlaatuisia ja meidän tulee muistaa viedä tätä viestiä eteenpäin. Vihreää valoa ollaan näyttämässä myös yrittäjävähennykselle, jonka taloudellinen merkitys on maa- ja metsätaloudelle 35M€ vuodessa. Tällä tulee olemaan suuri merkitys vuosien mittaan.

Byrokratian purkutalkoot etenevät, mutta hitaasti, toivottavasti tämän hallituskauden aikana saadaan osa turhasta ja tuskastuttavasta byrokratiasta purettua. Byrokratian merkitys on erittäin suuri viljelijöiden jaksamista kuormittavana tekijänä.

Tukimaksatukset ovat toimineet paremmin kuin viime vuonna ja tänä vuonna saamme osittain tukia etukäteen. Vaikka taloudellinen tilanne monilla tiloilla on suorastaan tuskaisa, niin muistakaa tämä, kun budjetoitte ensi vuotta. Ettei tukipotin pienuus ensi vuonna vain tule yllätyksenä.

Suuri asia joka vaikuttaa meihin lähitulevaisuudessa on maakuntamullistus. Koska SOTE on vain yksi asia jonka uusi maakunta ottaa hoitaakseen, mutta vie potista 93% ja loppuihin maakunnan tehtäviin jää vain 7%. Meille erittäin tärkeät lähellä toimivat maaseutupalvelut ja lomitus tulee turvata. Myös maakuntavaltuustoon pitää saada maatalouden puolesta puhujia. Soten suuri rahallinen osuus ei saa johtaa siihen, että maakuntahallintoon tulee valituksi pelkästään sen alan asiantuntijoita. Myös tulevaisu kunnallisvaaleissa on tärkeää, että viljelijöitä tulee valituksi kuntiemme päättäviin elimiin.

Kiinteistöveron merkitys kunnille tulee kasvamaan merkittävästi maakuntauudistuksen myötä. Se on kateusvero ja vaikkakin se on maatalouden osalta vähennyskelpoinen, eivät maatilat saa juurikaan mitään sen katteeksi. Kuntapäättäjien onkin huolehdittava, ettei kiinteistövero lisää haja-asutusalueen verorasitusta. Veroja maksan itse mielelläni, jos saan siitä jotain vastinetta.

Meillä on paljon vahvuuksia joita emme saa unohtaa: maailman puhtaimmat ruuan raaka-aineet ja puhdas luonto ja puhdas vesi. Talvi on myrkyä kasvitaudeille ja pitkä valoisa aika kasvukaudella antaa meille paljon mahdollisuuksia. Kuluttajat haluavat ostaa kotimaisia elintarvikkeita ja siinä on isossa roolissa liha ja maidon alkuperän ilmoittaminen. Nyt eräät firmat häikäilemättä suomentavat raaka-aineet kotimaiselta kalskahtavan nimensä ja tuotteidensa avulla. Tämän lisäksi soisin ravintoloiden ruokalistoihin pakolliset alkuperämaamerkinnot. Kotimaisen ruuan tuotannon tärkeys on myös noussut esiin osana huoltovarmuutta, tyhjällä vatsalla olemme toisten armoilla.

Metsäpuolella ollaan toteuttamassa monia isoja investointeja ja toivottavasti se näkyy myös kuitupuun hinnassa korotuksena. Onneksi näyttää nyt siltä, että metsämme eivät ole hiilidioksidin lähde vaan nielu. Hiilen korvaaminen puulla on suuri kansallinen asia vientitaseenkin kannalta. Se tuo työpaikkoja suomeen sekä myös tuloja metsänomistajille. Energiapuun korjuulla saamme myös metsämme entistä parempaan kuntoon.

MTK:n valiokuntaudistus on edennyt siihen pisteeseen, että valinnat ensi vuoden alussa aloittaviin valiokuntiin ja verkostoihin tehtiin

valtuuskunnassa parisen viikkoa sitten. Pirkanmaa sai vahvan edustuksen valiokuntiin, Tiina Linnainmaa Maitovalioikuntaan, Sirkku Mäkelä varajäseneksi Elinkeino- ja yrittäjyysvalioikuntaan, Mika Nieminen Osaaminen- ja hyvinvointivalioikuntaan, Hannu Karppila Ympäristö- ja maankäyttövalioikuntaan, Visa Merikoski valittiin edelleen MTK:n säätiön hallintoneuvostoon ja minut valittiin MTK:n taloustyöryhmään. Melan valtuuskunnan puheenjohtaja Tiina Linnainmaa jättäytyi pois, antaen näin tilaa Mika Niemiselle. Eläketurvakeskus nimesi Mikan Melan valtuuskunnan puheenjohtajaksi vuoden 2017 alusta. On hienoa, että meillä on paljonosaavia ja jaksavia ihmisiä yhteisten asioiden ajamiseen niin paikallistasolla kuin myös valtakunnan tasolla. Näihin ihmisiin voitte olla yhteydessä ko. valiokuntiin liittyvissä asioissa.

Tulevana vuonna Suomi täyttää 100 vuotta ja samoin oma vahva järjestömme MTK. Myös MTK-Pirkanmaa täyttää samoja pyöreitä vuosia ensi vuonna. Vaikka juhlinta tapahtuu arkisen aherruksen lomassa, on pitkin vuotta erilaisia tapahtumia. Paljon on maataloudessa ja sen edunvalvonnassa vuosien varrella tapahtunut ja seuraavat 100 vuotta ovat varmasti yhtä haasteelliset.

Lopuksi toivotan kaikille mahdollisimman hyvää joulua, ja jaksamista arvokkaan työhönne parissa.

Ollaan yhteyksissä.”

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Risto Linnainmaa ja sihteeriksi kutsuttiin Jaakko Aho-la.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Virva Järvenpää Ikaalisista ja Antti Vierikka Luopioisista.

Ääntenlaskijoiksi valittiin Marjatta Ylönen Längelmäeltä ja Mikko Lääveri Orivedeltä Toiminnanjohtaja esitteli toimintasuunnitelman MTK:n ja MTK-Pirkanmaan 100v. juhluvuodesta huolimatta, järjestön päätoimena on edelleen toimiva edunvalvonta. Maija Pispä kertoi pääkohdittain vuoden alussa alkaneen Varavoimaa Farmarille II -hankkeen tilanteesta, jonka jälkeen MTK:n valiokuntauudistuksen myötä perustettujen uusien valiokuntien Pirkanmaalaiset jäsenet esittäytyivät.

Mika Nieminen, MTK-Kuru Osaamis- ja hyvinvointivaliokunta

Tiina Linnainmaa, MTK-Hämeenkyrö Maitovaliokunta

Hannu Karppila, MTK-Kangasala Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta

Sirkku Mäkelä, MTK-Ruovesi Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

Jukka Niittyöja, MTK-Viljakkala Taloustyöryhmä

Hyväksyttiin toimintasuunnitelma vuodeksi 2017 Palkkioita ja korvauksia päätettiin nostaa hiukan viime vuosista, sillä maakuntauudistus lisää luottamushenkilöiden työtä ja korvauksia ei ole nostettu viime vuosina ollenkaan. Vahvistettiin johtokunnan esityksen mukaisesti, puheenjohtajan palkkio, v 2017 6 600 e, varapuheenjohtajan palkkio 2 600 e, johtokunnan, valiokunnan ym. työryhmien kokouspalkkio 100 e/kokous.

Vuodeksi 2017 Puheenjohtajaksi valittiin Jukka Niittyöja ja varapuheenjohtajaksi Sirkku Mäkelä. Johtokuntaan erovuoroisten tilalle vuosiksi 2017 – 2019 valittiin Sami Joutsela Längelmäeltä uudelleen ja Mika Hirvijoki Ikaalisista uudelleen. Riku-Sippo Uotila ei ollut käytettävissä johtokuntaan uudestaan ja hänen paikalleen valittiin Pasi Aspila Pälkäneeltä. Valinta-alue viisi esitti kokoukselle oman johtokuntaedustajansa vaihtamista. Alueen esitys Heikki Nätkinin tilalle on Esko Yli-Pärri Teiskosta.

Valtuuskunnan jäsenistä Erovuorossa olivat valtuuskunnan jäsen Tiina Linnainmaa ja varajäsen Heikki Nätkin. Tiina Linnainmaa valittiin uudelleen ja varajäseneksi valittiin Tiina Jokela.

Toiminnan-/tilintarkastajiksi

Kirsti Kylänlahti Kangasalta ja Sauli Brander molemmat Kangasalta valittiin uudelleen.

Mervi Kaukoranta (HTM) MK-Tilintarkastus, Tampere valittiin uudelleen

Varalle valittiin Erkki Taulaniemi Tampereen Teiskosta ja Tarmo Männistö (HTM) Tilintarkastustoimisto Tarmo Männistö, molemmat uudelleen.

Kokousesitelmän piti MTK:n toiminnanjohtaja Antti Sahi:

Hallitus on oikealla tiellä toteuttaessaan ohjelmaansa biotalouden kehittämiseksi. Biotalous edistämässä hallituksen työ on kuitenkin yhdeltä osin pahasti kesken, sillä hallitus ei ole pystynyt toteuttamaan tavoitettaan ruoantuotannon kannattavuuden parantamiseksi. Erilaiset kriisipaketit eivät korjaa perusongelmaa. Olennaisin muutoksia vaativa asia on jämäkempi puuttuminen elintarvikeketjun toimintaan, jossa suurin markkinavoima on kaupalla. Viljelijä on jäänyt orpopojan asemaan, eikä muutos onnistu ilman lainsäädännöllisiä muutoksia.

Biotalous nojaa Suomen luontaisiin vahvuuksiin ja sektorin vahvaan osaamiseen. Osoituksena tästä on hallituksen julkistama ilmasto- ja energiastrategia, joka luo pohjaa fossiilisten polttoaineiden merkittävälle vähentämiselle. Strategia nostaa ensimmäisen kerran esille myös biokaasun mahdollisuudet liikennepolttoaineena.

Suoranaisen taloudellisen hyödyn lisäksi kestäväan maa- ja metsätalouteen nojaava biotalous pystyy tehostamaan hiilensidontaa ja siten hillitsemään ilmastonmuutosta. Biotalous parantaa maatalouden ravinnekiertoa ja auttaa pääsemään eroon fossiilisista polttoaineista.

Suomessa pelto- ja metsätilojen pieni koko auttaa monimuotoisuuden säilyttämisessä. Viljelijöiden ja metsänomistajien aktiivisilla toimilla monimuotoisuuden vähenemistä pystytään estämään. Pitää muistaa, että biotalous ei ole paluuta menneisyyteen, vaan se on pitkälti uusiin innovaatioihin perustuvaa kestävää liiketoimintaa.

Lisäksi kokousesitelmässä käsiteltiin maatalouspolitiikan haasteita muuttuvassa poliittisessa ympäristössä, jossa kansalaiset hakevat äänestysissä protestia vallitsevaan tilanteeseen.

Tiedotus ja viestintä

Toimintavuonna liiton ja hankkeiden tiedotus ja viestintä on hoidettu pääasiassa sähköisesti. Varavoimaa farmarille II-hankkeelle painatettiin lisäksi esite ja viljelijäkoulutuskierrokselle tulostettiin koulutusaineistot. Viljelijäkoulutuksista 3 tilaisuutta videokuvattiin ja ladattiin Youtube-kanavalle myöhemmin katsottavaksi. Videoiden menestys jäi hiukan pettymykseksi. Jäsentiedotteita kaikille jäsenille lähetettiin sähköpostilla kolmen/neljän viikon välein. Yhteistyökumppaneiden tiedotusta on pyritty välittämään mahdollisuuksien mukaan jäsensähköposteissa. Viestinnässä pyrittiin lähinnä ajankohtaisuuteen sekä lähiajan tapahtumista tiedottamiseen. Tuottajayhdistykset ovat käyttäneet ahkerasti liiton tekstiviestin lähetyspalvelua.

Järjestössä on käytössä Lync- viestintäjärjestelmä. Lync on pikaviestin- ja videokonferenssijärjestelmä, jonka avulla puhelut ja videoneuvottelut voidaan hoitaa omalta työpisteeltä verkossa. Lynciä käytetään liittojen välisissä palaverissa sekä toiminnanjohtajien palaverissa lähes viikoittain. Liiton johtokunta on pitänyt lync-kokouksia kertomusvuonna ahkerasti ajankohtaisten ja akuuttien asioiden hoitamiseen ja keskinäisen tiedonkulun tehostamiseen.

Tiedotusvälineinä käytettiin sähköpostia, www-sivuja, Twitteriä ja liiton sekä Maaseutunuorten Facebook-sivuja sekä tekstiviestitiedotusta. Liiton Facebook sivuilla on melkein 400 tykkääjää. Liiton Facebook-sivuja voi myös käydä lukemassa, vaikka ei itse ole yhteisön jäsen. Facebook tavoittaa helposti satoja netin käyttäjiä ja on näin ollen tehokas ja nopea tiedotuskanava.

Tekstiviestitiedotus oli lähinnä tapahtumakutsuja sekä viime hetken muistutuksia. Jäsensenyhdistyksiä kannustettiin www-sivujen ylläpitoon ja jäsenten sähköpostiosoitteiden keräämiseen. Jäsensenyhdistysten tiedotusta on avustettu lähettämällä tekstiviestejä yhdistysten puolesta sekä lähettämällä jäsenkirjeitä liiton toimistolta. Liiton johtokunnan sisäinen WhatsApp-ryhmä sekä suljettu Facebook-ryhmä ovat päivittäisessä käytössä kiireellisten asioiden hoidossa.

Liiton toimihenkilöt pitivät yhdistysten kevät- ja syyskokouksissa ajankohtaiskatsauksen. Maaseudun tulevaisuudessa ilmoitettiin yhdistysten ja liiton kokoukset sekä tärkeimmät koulutus- ym. tapahtumat.

Johtokunnan kokoukset

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kuusi (5) kertaa, Päätöksiä kertyi yhteensä 65 pöytäkirjapykälää. Lisäksi skype-kokouksia pidettiin tarpeen mukaan, akuuteista asioista keskusteluun.

27.1. Rasion Nokian Mylly, Nokia

Raisio oli kutsunut johtokunnan vieraakseen keksuteltiin toimialan aluehallinnon tehtävien järjestämisestä sekä aluehallinnon Tarastin esityksestä.

Maakuntahallinnon järjestäminen näyttäisi MMM:n mukaan näyttäisi mtklaisittain ja pirkanmaalaisittain hyvältä. Keskusteltiin MRL:n tulevasta muutoksesta. Varavoimaa Farmarille II -hanke käynnistyi vuoden alussa ja Maija Pispa kertoi kuulumisia kuukauden toiminnan jälkeen. Keskusteltiin rahoituksesta, koska päätöstä ei ole ollut olemassa. Pirkanmaan ELY on karsimassa 1 vuoden haetusta hankeajasta pois. Päätettiin valinnoista eri yhteisöjen ja valiokuntien jäseniksi.

22.3. Mäkelän-Kabinetti, Vanha Kirjastotalo Tampere

Keskusteltiin keskeneräisistä verouudistuksista Metsäpuolella olisi halua tehdä saman tyyppinen perintö- ja lahjaveronkevennyssysteemi kuin yrityksillä ja maataloillakin. Ongelma on, että tähän varattu 20 milj. ei riitä alkuunkaan ja kun taas epäsuhta vaikkapa maatalojen yhteydessä luovutettuun metsämaahan tulisi selvemmin esille, on vaarana koko PVL 558:n avaaminen, joka olisi täysi katastrofi maataloille. Yrittäjätulovähennys tulee voimaan 2017 alussa. Sen sijaan varainsiirtoverovapaus yhtiöitettävälle maataloille tulisi vasta 2018. Keskusteltiin onnistuneesta (11.3.) traktorimarssista: 800 traktoria ja 5500 henkilöä oli paikalla! Myös liittojen pj:t olivat käyneet laajasti läpi traktorimarssia. Marssi toi runsaasti positiivista

julkisutta ja hyvää palautetta. Ainoa negatiivinen asia marssilla oli kansan huudattaminen v-sanalla. Traktorimarssin tunnelmia, kaikin puolin onnistunut tapahtuma ja nuoria oli paljon mukana. Viesti meni hyvin perille mediassa. Ja loi henkeä ennen tapahtumaa, väkimäärä tuplaantui viimeisen vrk:n aikana. Pitkään aikaan oikea järjestöllinen toimi. Iltalehdet yrittivät alkuun vetää maatalouden vastaista linjaa, mutta yleinen mieliala pysyi maatalousmyönteisenä ja lehdetkin kääntyivät aika pian myönteisiksi.

Varavoimaa farmarille II- hanke on alkanut vauhdikkaasti ja arvioitujen kontaktien tavoite on ylittynyt reilusti. Rahoituspäätös on saatu 2 vuodeksi. Painetta on valtakunnalliseen hankkeeseen. Maija Pispa kertoi onnistuneesta tapaamisesta Eviran tarkastuseläinlääkärien kanssa. Turhautuminen pikkutarkkoihin tulkintoihin on yhteinen eläinlääkäreillä ja viljelijöillä. Kokevat olevansa samalla puolella viljelijän kanssa.

MTK-Pirkanmaan rooli viljamarkkinan tervehtytämässä, keskusteltiin viljan viljelyn kannattavuudesta ja siitä mihin niitä resursseja kohdennetaan viljan viennissä. Suomalaisen viljan laatuun liittyviä asioita on pidettävä yllä. Käsittämätöntä, että maailman paras ja puhtain kaura myydään alennusmyynnillä! Jotain pitää keksiä sen lisähinnan saamiseksi.

Keskusliiton jäsenmaksun valmistelun mallin mukaan liiton jäsenmaksu nousisi huomattavasti ja todettiin, että jotta meille esitetty malli olisi edes kohtuullinen niin, meidän kannattaisi pudottaa pieniä tiloja pois. Sellainen ratkaisu ei ole mitenkään järkevää.

17.6. Jyrki ja Inkeri Aholan tila, Rautajärvi

Keskusteltiin vielä kerran Mavin tukien maksuaitakatauluista ja liittojen toiminnanjohtajien vierailusta Mavissa. Vierailun päätelmä oli että nyt keskitytään työhön ja lopetetaan Mavi kanssa taistelu, aikataulut kun ovat muuttuneet lopullisesti.

Maaseutusihteerit ovat olleet tänä keväänä todella kovilla. Saavat maksamistiedon vasta jopa samana päivänä. Paineita on kovasti, kun viljelijöiltä on rahat loppua ja kyselyitä tulee koko ajan. Etukäteen ei pysty kertomaan, milloin rahaa on tulossa.

Maankäyttö- ja ympäristövaliokunta oli ilmasto-seminaarissa. Sillä ei ihme antia ollut. Valiokunta MRL:sta keväällä oli paljon optimistisempi, nyt tuli takapakkia. VM ja ympäristöjärjestöt ja kuntien kaavoittajat sekoittavat soppaa. MTK jättää eriyvän mielipiteen suunnittelutarveratkaisujen

osalta. Hyvinvointivaliokunnassa huhtikuun lopulla käsiteltiin lomitusuudistusporua. Toimeenpanijalle jäi 2 pv. aikaa laittaa järjestelmät kuntoon päätöksen jälkeen. Ongelmia siitä tuli hallinnolle sekä käyttäjälle muutoksia ja sopeutumista. Esim. käytännön ongelmista: Sijaisapua ei saa koulutukseen. Työaikojen hankaluus, lomittaja on oltava tilalla minuutilleen, eikä se niin käytännössä mene. Pahimmat ongelmat voidaan ehkä jopa lainsäädännön muutoksella korjata.

Aluehallintouudistuksessa Mäki-Hakola on asiamiehenä ja vie MTK:n näkökulmaa eteenpäin. Mahdolliseen soteen lomitusalueiden ja lomitusyksiköiden siirtyminen maakunnalliseen malliin todennäköistä tässä vaiheessa.

Viljavaliokunta on tehnyt glyfosaattijupakasta kirjelmän. Suomessa suurin ongelma siitä tulee VR:lle. Viljelijöille nurmen lopetus ja siemennurmen puhkaus tulee ongelmaksi. Euroopassa glyfosaattia käytetään sadon tuleennuttamiseen ja sitä ei suuri yleisö tiedä. Tätä voisi käyttää meidän eduksi?!

Keskusteltiin kotimaisen ruoan asemasta julkisissa keittiöissä ja siitä, kuinka mm. Kangasalan ruoka-huolto ja käveli kunnanvaltuuston yli.

MTKn jäsenmaksu-uudistus huolestuttaa, miten liitto reagoi MTK:n muuttuviin jäsenmaksuperiaatteisiin, jäsenmaksuun on tulossa nousua n. 5000 €/vuosi. Uusi jäsenmaksujärjestelmä alkaa vuonna

2018. Pyritäänkö alentamaan liiton maksuperustetta. Esim. muutetaanko pieniä tiloja henkilöjäseniksi, poistetaanko hehtaariperuste? Päätettiin, että laskentaperusteita tarkistetaan 2017, kun oikeat luvut on laskettu.

Kokouksen jälkeen käytiin katsomassa liiton tukimetsää.

31.8. Aamulehden toimitus, Tampere

Käytiin läpi talousarvion 2017 alustavat perusteet. Päätettiin järjestöagrologi Jaakko Aholan viikko-työajan pidentämisestä. Perusteena työmäärän lisääntyminen. Työvaliokunta on käynyt tilannetta lävitse ja esitti, että Aholan työaika nostettaisiin kertaluonteisena ratkaisuna täydeksi viikko-työajaksi 1.9.2016 ja 30.4.2017 väliseksi ajaksi.

Liiton reagointi MTK:n muuttuviin jäsenmaksuperusteisiin toiminnanjohtaja Visa Merikoski esitti, että nykyisten jäsenmaksuperusteiden rinnalle tuodaan samat perusteet kuin MTK-keskusliitto käyttää liittojen jäsenmaksua määritessään.

Päätettiin että, ensi vuoden budjetti laaditaan siten, että juhlavuoteen liittyvät tms. kertaluonteisten toimien kustannuksia ei kateta jäsenmaksulla vaan niistä tehdään oma ”lisäbudjetti”.

Tutustuttiin Aamulehden toimitukseen päätoimittaja Juha Jokisen johdolla ja sovittiin tiivistä yhteistyötä Aamulehden kanssa.

10.10. Ritchien Bros Oy, Lempäälä

Keskusteltiin maakuntauudistuksesta ja sen esivalmistelun järjestelyorganisaation työryhmistä. Mika Nieminen ja Tiina Jokela ovat menossa Maakuntaprojektiryhmän tilaisuuteen viemään lomitustiedot. Joku julkinen taho olisi oltava lomituksen hallinnointiin.

Keskusteltiin mm. verouudistuksesta. Perintö -ja lahjaverotuksen kytkäisenä on tulossa kiristyksiä luovutusvoiton verotukseen; mikäli huojuksen saanut omaisuus luovutetaan edelleen, pitänee hankinta-arvona jatkossa käyttää huojuettua lahja-/perintöveroa. Tämä ei ole hallitusohjelman kirjaus vaan VM:n virkamies-ten omaa säätöä, jota nyt ollaan viemässä samalla läpi. Toisaalta lesken perintöverosta vapaata osaa nostetaan 90.000 euroon ja alaikäistenlasten 60.000 euroon (nämä siis tavallisen 20.000 euron verovapaan osan päälle). Alaikäinen jatka- ja saanee jatkossa perintöverohuojuksen OY:ssä jos edunvalvoja on hallinnossa mukana. Tämä pitäisi saada koskemaan myös maatiloja, muuten hyvä uudistus. Yrittäjävehennyksestä ja metsälahjävähennyksestä ei ole vielä annettu hallituksen esitystä mutta tulossa on. Edelleen varainsiirtoverovapaus tulossa yhtiöittämissä 2018.

Keskusteltiin järjestön valiokuntauudistuksesta. Valiokunnat eivät ole kovin tyytyväisiä uudistusehdotukseen, uusi järjestelmä on vaikea hahmot- ta. Verovaliokunta on esittänyt vakavan veto- muksen valiokunnan säilyttämiseksi nykyuo- dossaan myös valiokuntauudistuksen jälkeen. Luomuvaiokunta oli vierailut Ruotsissa, siellä on luomubuumi meneillään. Julkinen hankinta on kehittynyt ja monet kunnat suosivat luomua ja kotimaista.

Nuorten valiokunta on käsitellyt kv-asioita ja mitä Cecassa on tullut esiin mm. aktiiviviljelijän määritelmästä on käyty keskustelua. Miten sitä voisi kehittää, että se paremmin istuisi nuorille viljelijöille.

Mahdollinen glyfosaattikielto keskustelutti jäl- leen, suurin käyttäjä Saksassa on rautatiet, luul- tavasti myös Suomessa VR. Suorakylvössä gly- fosaatin käyttö on välttämätöntä, korvaava aine tarvitaan ainakin. Jos kielto tulee eikä korvaavaa ainetta tule käyttöön, kyntöön palataan. Glyfosaa- tin käyttöluva loppuu nykyisten sääntöjen mukaan tämän kuun lopussa lisättynä 6 kk käyttöaika. Komission pitäisi tehdä päätös käyttöluvan jatkos- ta vielä tällä viikolla.

Maitokiintiöiden poistaminen myönnetään ko- missiossakin nyt virheeksi, joka olisi pitänyt jättää tekemättä. Tuotantomäärät ovat edelleen kasvussa, jäsenmaista Irlanti 10% ja Hollanti 12,6% ovat kasvattaneet tuotantoaan vuoden aikana eniten. Suomessa tuotanto nousut +1,1% ja Ruotsissa laskenut -0,9%. Maidon keskimää- räisen tuottajahinta EU:ssa noin 26 senttiä litra, mutta heikkoja signaaleja markkinoiden elpymi- sestä havaittavissa.

Taloussarvion yhteydessä keskusteltiin, pitäisikö esim. johtokuntaa pienentää säästösyistä. Ehkä myöhemmin, mutta nyt ei ole ajankohtaista, ei ennen maakuntauudistusta. Nyt tarvitaan edusta- ja joka sunnalta. Yhdistysten jäsenmaksu sakkaa, MTK:n jäsenmaksu nousee noin 4500 jo vuonna 2018. Maa- ja metsätalon kaavamuutos voi johtaa rakennuksen realisointiin.

Päätettiin esittää 2 % korotusta kaikille yhdistyk- sille. Jäsenmaksuperuste tullee kuitenkin muut- tumaan lähiaikoina, liian paljon työtä ei kannata nyt tehdä jäsenmaksumuutoksen eteen tällä hetkellä.

Osallistuminen johtokunnan kokouksiin 2016:

Jukka Niittyöja	5
Mika Hirvijoki	5
Tiina Jokela	4
Sami Joutsela	5
Hannu Karppila	5
Jussi Vilo	4
Sirkku Mäkelä	5
Mika Nieminen	5
Heikki Nätkin	4
Heikki Salomaa	2
Riku-Sippo Uotila	3
Anu-Maarit Välikoski	4

Johtokunnan kokouksiin ovat osallistuneet myös MTK:n valtuuskunnan 1. varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa sekä valtuuskunnan jäsen Jani Hevonoja.

Valiokuntien ja työryhmien kokoukset

Liiton työvaliokunta (VM)

Työvaliokunta on johtokunnan työrukkanen tavallista enemmän valmistelua vaativiin asioihin. Työvaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. 100v-vuoden toimintoja, liiton henkilöstöresursseja.

Pirkanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen **MTK-liittojen puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat** ovat muodostaneet alueellisen yhteistyöelimen, jonka kokoontuu tarvittaessa. Kokouksiin kutsutaan alueen MTK:n johtokunnan edustajat sekä valtuuskunnan varapuheenjohtaja.

Liittojen puheenjohtajakokoukset

Liiton puheenjohtaja Jukka Niittyöja on osallistunut järjestettyihin pj-kokouksiin. Yhteensä kokouksia järjestettiin seitsemän kappaletta. Osaan kokouksia oli liittojen toiminnanjohtajilla mahdollisuus osallistua.

Yhteistoiminta-alueen viljavaliokunta kokoontui 28.6.2. Turussa. Kokouksessa käytiin lävitse viljamarkkinatilanne ja viljavaliokunnan kuulumiset sekä kuultiin esitykset MTK:n varastosaldoporaalista ja leipomon raaka-ainehankinnoista.

Var-Sat-Pir toimihenkilötapaamisia järjestettiin skypevideokokousyhteydellä. Niissä sovittiin tulevasta yhteistyöstä, vastuuvuorotteluista ja ajankohtaisista asioista.

Ympäristö ja maapolitiikka sekä ilmasto- ja energia (VM)

Ympäristö ja maapoliittinen valiokunta järjestäytyi ympäristöasiamiespäivien yhteydessä 8.3. Huittisissa. Hannu Karppila valittiin valiokunnan puheenjohtajaksi vuodeksi 2016 ja hän edustaa tätä valinta-aluetta MTK:n ympäristö- ja maapoliittisessa valiokunnassa.

Toimintavuonna oli varsinaisia ympäristö- ja maapolitiikan asioita seuraavasti: Pirkanmaan maakuntakaavaehdotus julkistettiin. MTK-Pirkanmaa on seurannut kaavatyön edistymistä, kaavatyön yhteydessä selvitettiin mm. Pirkanmaan hyvät ja yhtenäiset peltoaukeat sekä kasvuvyöhykkeen maaseuturakentamisen edellytyksiä. Liiton edustajat ovat olleet mukana tässä valmistelussa.

MTK:n ympäristö- ja maankäyttöryhmä on ottanut käyttöön mm. luonnonsuojelu- ja maankäyttötötiimit. Liiton toiminnanjohtaja Visa Merikoski on kutsuttu mukaan maankäyttötöihin toimintaan. Tiimi pitää istuntonsa vain verkossa.

Eteläisten liittojen lihavalioikunta kokoontui toimintavuoden aikana kaksi (2) kertaa. **29.3. Lomakivellä Kausalassa** pidetyssä kokouksessa Ismo Eerola Benjamin maalaistorilta esitteli yritysryppäänsä toimintaa ja periaatteita valiokunnalle. MTK:n ruokakulttuuriasiamies Anni-Mari Syväniemi piti kokouksen toisen esitelmän, yleensäkin ruoan tuotannon ja -käytön tulevaisuuden haasteista sekä mahdollisuuksista. Syväniemen esityksen yhteydessä käydysä keskustelussa nousi esiin MTK:n tuotevastuuvakuutuksen voimassaolo REKO toiminnan tuottajilla ja muutenkin REKO toiminnan ohjeistus sekä MTK:n kanta. Syväniemi lupasi selvittää tuotevastuuvakuutuksen asiaa, lähettää laaditun ohjeen REKO-tuottajille, sekä viedä toimintaohje MTK:n valiokuntakäsittelyyn. Käytiin myös keskustelu MTK:n valiokuntaudistuksesta. Kevätvaltuuskunta käsittelee valiokuntarakennetta ja nyt samaan aikaan oleva MTK:n lihavalioikunta myös keskustele tästä.

29.11. Helsingissä Simonkadulla pidetys-

sä valiokunnan kehittämispäivässä oli tavoitteena kirkastaa Eteläisten lihavalioikuntien perustehtävää suhteessa keskusliiton uudistuvaan lihavalioikuntaan ja verkostoihin. Samalla pohdittiin, kuinka lihavalioikunta hoitaa vuorovaikutusta muiden valiokuntien, verkostojen ja sidosryhmien kanssa. Ajankohtaiskatsaukset kuultiin maatalousjohtaja Minna-Mari Kailalta, kotieläinasiainmies Jukka Rantalalta, sekä asiantuntija Jukka Markkaselta.

Kehitysjohtaja Markus Lassheikki ja koulutusvastaava Anna-Liisa Knuuti johdattivat valiokuntaa uuteen malliin perustehtävän määrittämisellä. Vuorovaikutustapojen kartoittamisella varmistetaan se, että valiokunnan työ näkyy eri sidosryhmille ja eri alueiden tuotantosuuntien tavoitteet näkyvät valiokunnan toiminnassa.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Antero Kaappa Satakunnasta. Valiokunnan sihteerinä toimi järjestökonsulentti Matti Rehula MTK-Satakunnasta.

Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen maitovalioikunnat kokoontuivat yhteiskokouksissa kaksi (2) kertaa. **23.3. MTK:n kokoustiloissa Simonkadulla** keskusteltiin maitomarkkinoiden tilanteesta, kiintiöiden lopettamisen seurauksista, viennin tyrehtymisen ja kauppojen halpuuttamisen vaikutuksista maitotilojen talouteen. Kokouksesitelmän piti toimitusjohtaja Ari Mäkelä Osuuskunta Tuottajain Maidosta. EU:ssa maidontuotannon määrä on kasvanut 3%, Suomessa noin 1,5%:n verrattuna edelliseen tuotantokautteen. Kiinan talouskasvua toivotaan, mutta sen toteutuminen on kovin epävarmaa. Venäjän pakotteista aiheutuva ”ylijäämä” maito jalostetaan Suomessa pääasiassa maitojauheeksi ja voiksi, joiden maailmanmarkkinahinta on huono. Valiokunta päätti laatia kannanoton liittyen tukien maksatuksen viivästymisiin ja maksupäivämäärien muuttumisiin. Jatkossa lypsylehmäpalkkio on saatava maksuun aikaisemmin, sillä tukeen oikeuttavat eläinmäärät ovat hallinnon tiedossa jo alkuvuodesta.

26.9. MTK:n kokoustiloissa Simonkadulla käsiteltiin EU:n komission myöntämää kriisipakettia ja kansallista maatalouden kriisipakettia. Mikään kriisipaketti ei kuitenkaan poista maatalousyrittäjien kriisiä, vaan toimenpiteitä tarvitaan elintarvikkeiden tuotannon kannattavuuden lisäämiseksi. Verokevennykset, tuotantoa haittaavan byrokratian purkaminen, vientimarkkinoiden tukeminen ja kotimaisten elintarvikkeiden kulutuksen kasvun vahvistaminen ovat kärkitoiveina hallitukselle. Keskusteluissa sivuttiin myös muita maidontuotantoa vahvistavia tilakohtaisia keinoja ja yrittäjän vastuuta alan markkinoijana. Myös maitovaliokunnan toiminta muuttuu hieman MTK:n valiokuntauudistuksessa. Kokouksen yhteydessä pidetyssä kartoituksessa kerrattiin valiokunnan vaikuttamistapoja. Jatko keskusteluissa suunniteltiin alustavasti, että kaksi erillistä maitovaliokuntaa voitaisiin selkeyden vuoksi yhdistää lihavalioikunnan tavoin ja että maitokatsauksia voitaisiin kokouksien välissä pitää myös etänä.

Etelä-Suomen maitovaliokunnan sihteerinä on toiminut Eeva Saarikorpi MTK-Kaakkois-Suomesta ja Var-Sat-Pir-alueen maitovaliokunnan sihteerinä Jaakko Ahola MTK-Pirkanmaalta.

Maaseutunuorten valiokunta kokoontui toimintakauden aikana kaksi (2) kertaa; Var-Sat-Pir yhteiskokouksessa 27.1. Loimaalla Maatalousmuseo Sarkassa ja 10.3. Hämeenpuiston Cumuluksessa Tampereella. Valiokuntalaisia osallistui

nuorten kevätparlamenttiin 12.- 13.2 Helsingissä ja syysparlamenttiin Seinäjoella 10.-12.11. Pirkanmaan maaseutunuorista Heikki Salomaa kuului vuonna 2016 keskusliiton maaseutunuorten valiokuntaan.

Tammikuun yhteiskokouksessa kuultiin terveiset MTK:n johtokuntaan valitulta nuorten edustajalta Jenna Syrjälältä, joka myös halusi kuulla alueellisesta nuorten toiminnasta ja nuorten toiveista johtokuntaan päin. Kokouksen yhteydessä päätettiin myös järjestää Okran yhteyteen valtakunnallinen kesäkokoukseen, josta kolmen liiton alueelta valittu työryhmä kantoi järjestysvastuun. Tapahtumaan Kyntäjän Tuvalla Pöytyällä osallistui yli 550 nuorta ja näyttelykävijää ympäri Suomen. Ilta nimettiin YFO:ksi, eli Young Farmers Oksiksi. Tapahtuma päätettiin illan aikana järjestää taas uudestaan 2018 ja kehittää sitä edelleen toimivampaan suuntaan samoissa tiloissa.

Maaliskuun kokouksen yhteydessä koottiin kasaan maaseutunuoria Pirkanmaan yhdistyksistä ja kuultiin toiveita yhteiseksi toiminnaksi. Keskusteluissa todettiin osallistumisen olevan välillä aikataulujen puolesta hankalaa ja sen, ettei mukaan ole aina helppo löytää muita. Siksi tapahtumia kannattaa markkinoida aina koko alueelle. Kokouksen jälkeen nuoria osallistui YLE Battle ohjelman suoraan lähetykseen Mediapoliksessa, jossa valiokunnan jäsenet pääsivätkin esittämään yleisöstä kysymyksiä kansanedustaja Susanna Koskelle ja Animalian toiminnanjohtaja Mai Kivelälle. Lähetyksen teemana oli lihansyönnin ja lihan tuotannon eettisyys. Mukana oli noin 30 nuorta, joista suurin osa osallistui myös seuraavan päivän traktorimarssille Helsinkiin.

Maaseunuoret polttivat valtakunnallisesti perinteisiä joulutulia 22.12. Pirkanmaalla tulia poltettiin ainakin Lempeälässä, Viljakalassa ja Orivedellä.

Pirkanmaan valiokunnan puheenjohtajana toimi Heikki Salomaa ja varapuheenjohtajana Anu-Maarit Välikoski. Pirkanmaan maaseutunuorten valiokunnan sihteerinä toimi järjestöagrologi Jaakko Ahola.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen hyvinvointivaliokunta kokoontui vuoden aikana kerran 7.11. Huittisissa Wanhalla WPK:lla. Valiokunta valitsi loppuvuodeksi puheenjohtajakseen Sirkku Mäkelän Ruovedeltä. Maire Lumiaho MTK:sta alusti maatalousyrittäjien työssäjaksamiseen kohdistuvasta maaseudun kriisipaketista, jonka käsittely oli etenemässä eduskunnassa. Maire kertoi myös aluehallintouudistuksesta todeten, että maan hallitus on linjannut lomituspalvelujen siirtyvän maakuntien lakisääteiksi tehtäviksi 1.1.2019 lukien. Lisäksi keskusteltiin työhyvinvointihankkeiden tilanteesta eri puolilla Suomea, maaseutuverkoston hyvinvointiryhmästä ja palvelupaketista, sekä MTK:n valiokuntauudistuksen myötä 2017 aloittavasta uudesta Osaamis- ja hyvinvointivaliokunnasta.

Maarit Hollmén kertoi lyhyesti Satakunnan ja Pirkanmaan yhteisestä Varavoimaa farmarille II -hankkeesta ja Aino seikkaperäisemmin Varsinais-Suomessa syyskuussa aloittaneesta Menestyvä maatila -hankkeesta. Maarit kertoi myös alustavista suunnitelmista hakea maatalousyrittäjille Kelan uudenmuotoista Kiila-kuntoutusta. Kuntoutuksia tarjottaisiin kaikkien kolmen liiton alueelle.

Hyvinvointivaliokunnan sihteerinä toimi Maarit Hollmén MTK-Satakunnasta.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen luomuvaiokunta ei kokoontunut kertomusvuoden aikana.

Koulutus- ja neuvottelutilaisuudet

Koulutus ja -infotilaisuuksia järjestettiin TOPI-hankkeen voimin. TOPI-hanke eli *Tukikoulutusta ja tietoa, Osaamista ja oppia, Perusteita ja ponnistusvoimaa viljelijöiden digiloikkaan, Intoa ja innostamista*. TOPI:n hankeaika on 1.1.2016-31.12.2018. Hankkeen tavoitteena on toteuttaa Pirkanmaan alueen viljelijäkoulutukset sekä muita infotilaisuuksia viljelijöille, neuvojilla ja maaseutuyrittäjille.

Vuoden 2016 aikana hanke toteutti 2 verokoulutustilaisuutta, 11 tukikoulutustilaisuutta, osakeyhtiöyhtiöittämiskoulutuksen ja sopimusoikeuspäivän. Hankkeelle ei palkattu erillistä henkilökuntaa. MTK-Pirkanmaan toimihenkilöt hoitivat järjestelyt ja kaikki hankkeen toiminnot. Työaikakirjapito hankkeelle kirjattiin erikseen.

Hankkeella tavoitteena on parantaa maatilojen kilpailukykyä kehittämällä viljelijöiden markkina-osaamista ja -tuntemusta sekä käsitystä toimintaympäristönsä muutoksista. Etsiä mahdollisuuksia lisätulojen hankkimiseen esim. biotalouden ja energian tuotannon kautta.

Hankkeen tavoitteena on järjestää mahdollisimman laadukkaita tietoisuustilaisuuksia vuosittain ympäri Pirkanmaata. Suurin osa tilaisuuksista on keväisin järjestettäviä tuki-koulutuksia viljelijöille, joista osa keskittyy joko luomutuotannon erilliskysymyksiin ja kotieläintuotannon tukikonaisuuteen. Hanke tiedottaa viljelijöille, EU-avustajille, neuvojille ja muille asiantuntijoille maatalouden toimintaympäristön sekä EU-tukijärjestelmien, sisällön ja ehtojen muutoksista ja niiden vaikutuksista maatilan toiminnan suunnitteluun, tukihakemusten täyttöön ja tukiehtojen noudattamiseen. Tavoitteena on myös viljelijöiden aktivointi sähköiseen asiointiin.

Kannustetaan tiloja osallistumaan ja kehittämään lyhyitä jakeluketjuja. Järjestetään mahdollisia ajankohtaisia kriisiviestintätilaisuuksia.

Tietoisuuden ajankohtaisuus on keskeisin houkutin osallistujien saamiseksi.

Hankkeen hyödynsaajat ovat kohderyhmän lisäksi viljelijöiden perheenjäsenet, maanomistajat, muu Pirkanmaan alueella asuva väestö ja pirkanmaalaiset kunnat.

Hankkeen toiminta 1.1.-31.12.2016

Yhteistyössä verohallinnon ja MTK:n sekä ProAgria Etelä-Suomen kanssa järjestettiin kaksi verotuksen ajankohtaispäivää tammi- ja helmi-

kuussa. MTK-Pirkanmaan toimihenkilöt Fallström ja Ahola osallistuivat Maaseutuviraston järjestämään neuvojille ja hallinnolle tarkoitettuun tukikoulutustilaisuuteen Tampereella.

Kevään 2016 tukikoulutuskierron järjestettiin hankkimalla ostopalveluna asiantuntijaluennot sekä yhteistyössä maataloushallinnon kanssa. MTK-Pirkanmaan toimihenkilöt järjestivät koulutustilaisuudet, sopivat asiantuntija- ja hallinnon puheenvuorot, hallinnoivat hankkeen, tiedottivat siitä, käyttivät asiantuntijapuheenvuoron jokaisessa koulutustilaisuudessa sekä vastasivat tilaisuuksien läpiviennistä ja toimivat tilaisuuden puheenjohtajina.

Ilmoitus kevään koulutuskierrroksesta julkaistiin Maaseudun Tulevaisuudessa 16.3.2016. Lisäksi YTA-alueet tiedottivat koulutuksista paikallislehdissä ja sähköpostilla. Koulutuksista tiedotettiin myös MTK-Pirkanmaa jäsen-sähköposteilla ja tiedotusta pidettiin koko ajan tasalla liiton Facebook-sivun ja www-sivun avulla. Koulutustilaisuuksissa jaettiin luentomoniste maataloushallinnon tuottaman materiaalin pohjalle tehdystä materiaalista. Lisäksi asiantuntijoiden esitykset ladattiin julkisesti saataville MTK-Pirkanmaan nettisivuille. Koulutustilaisuuksista 3 videoitiin ja videot tallennettiin Youtube-kanavalle myöhemmin katsottaviksi. Tilaisuuksista kuvattiin 1 peltotukien päivä, 1 kotielänpäivä sekä luomutukien koulutus-ilta.

Heti hankkeen käynnistyttyä pidettiin kaksi verotuksen infotilaisuutta 25.1. Tampereella ja 1.2. Vesilahdella. Tukikoulutustilaisuuksia pidettiin Pirkanmaalla 11 kpl. Tukikoulutuskierron keräsi 865 kävijää. Syksyllä järjestettiin Maatilan yhtiöittämisen infotilaisuus sekä Sopimusoikeus-, välitilinpäätös- ja verotus-infopäivä. Yhtiöittämiskoulutuksen tavoitteena oli selkiyttää maatilan yhtiöittämisestä mahdollisesti koituvia verotusetuja. Asiantuntijana verojohtaja Timo Sipilä MTK:sta. Sopimusoikeuden-, välitilinpäätöksen ja verotuksen infopäivänä mietittiin kuinka olennainen osa oikein laaditut sopimukset ja yrityskohtaisesti harkitut sopimuskäytännöt ovat yritysten ennakkoivaa riskienhallintaa. Mitä pitää tietää sopimusoikeudesta, pitääkö viljelijän ja yrittäjän ostata sopimusoikeuden perusteita?

Mitä ovat perheoikeudelliset sopimukset? Asiantuntijoina Jarkko Lehtokannas, asianajotoimisto Temposta ja hankepäällikkö Maija Pispä, Varavoimaa farmarille II-hankkeesta. Verotuksen ja välitilinpäätösosuuksien asiantuntijoina olivat Suvi Niittyöja ja Sirpa Himanen.

Vuoden 2016 aikana TOPI-hanke järjesti yhteensä 15 infotilaisuutta. Lisäksi hankkeesta tiedotettiin useissa MTK:n sekä yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa.

TOPI:n koulutustilaisuudet pitopaikat ja osallistujamäärät:

25.01. Tampere, verokoulutus	50
01.02. Vesilahti, verokoulutus	32
17.03. Tampere, Luomutukien koulutus	52
18.03. Tampere, EU-tukiavustajien koulutus	44
21.03. Hämeenkyrö, peltotukien koulutus	99
29.03. Tampere, kotieläintukien koulutus	62
30.03. Virrat, kotieläintukien koulutus	25
31.03. Ikaalinen, peltotukien koulutus	91
01.04. Pälkäne, peltotukien koulutus	59
04.04. Orivesi, peltotukien koulutus	99
06.04. Virrat, peltotukien koulutus	64
07.04. Ruovesi, peltotukien koulutus	66
08.04. Lempäälä, peltotukien koulutus	165
31.10. Tampere, yhtiöittämiskoulutus	30
02.12. Sopimusoikeus-, välitilinpäätös- ja verotus- info	36

Yhteensä 974

Hankkeen talous

Hankkeen kesto on 3 vuotta ja kokonaiskustannusarvio 148 808 €. Kustannukset vuonna 2016 oli yhteensä noin 39 000 €.

Yhteistyökumppanit

Verokoulutuksissa verohallinnon ja ProAgrian edustajat sekä MTK keskusliiton henkilökuntaa. Kevään tukikoulutuskierron toteutettiin yhteistyössä kuntien YTA-alueiden sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Koulutuskierron järjestely hoidettiin liiton työntekijöiden voimin, erillistä henkilökuntaa hankkeelle ei palkattu. MTK-Pirkanmaan toimihenkilöiden työaikakirjapito hankkeelle kirjattiin erikseen.

Tukikoulutusten asiantuntijaluennointijat olivat Anna Setälä, Viestintä oy Tuulihaukka ja Pauli Pethman Haikula Oy.

EU-tukiavustajakoulutuksessa luennoi Juha Lappalainen MTK:sta, ProAgria Etelä-Suomelta hanke osti luomutukien sekä kotieläintuotannon tukien koulutusten sisällön. Kaikissa tukikoulutustilaisuuksissa oli myös Pirkanmaan ELY-keskuksen edustajan puheenvuoro. Myös YTA-alueiden henkilöstö oli paikalla kaikissa tukikoulutustilaisuuksissa. Sähköisen tukihaun luennot piti Perttu Nääppä Sastamalan maaseutuhallinnosta. Asiantuntijoina sopimusoikeus-infossa olivat Jarkko Lehtokannas, asianajotoimisto Temposta ja hankepäällikkö Maija Pispä, Varavoimaa farmarille II-hankkeesta. Verotuksen ja välitilinpäätösosuuksien asiantuntijoina olivat Suvi Niittyöja ja Sirpa Himanen.

MTK-Satakunnan Varavoimaan Farmarille II –hanke käynnistyi Satakunnan tuottajaliiton alueella jo syksyllä 2015.

25. - 26.10. pidettiin **puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivät** yhdessä MTK-Hämeen kanssa Helsingissä ja laivalla. Päivillä käsiteltiin ajankohtaisia järjestöllisiä aiheita kuten: juhluvuodenjärjestelyt, liittokokous tulevaisuus-asiakirjan valmistelu jne.

Kuukausittainen toiminta

Tammikuu

4-6.1. Valtra bonusneuvottelut

7.1 Maankäyttötiimi

18.1. Harjoittelija Essi Vanamo aloittaa

18.2. Melan intotilaisuus Tapiolassa

19.-20.1. Toimihenkilöpäivät Helsingissä

21.1 Pirkanmaan ravinnevisio ohjausryhmä

21.1. Koulutuskierron palaveri, ProAgria

25.1. Veropäivä, TOPI-hanke, UKK-instituutti

26.1. Kalevan lukion Abit vieraana

27.1 Pir-Var-Sat Manujen yht.kokous, Loimaa

28.-29.1. Tukiverkon Jelppi-koulutus, Kangasala

29.1. Maataloustuottajain Eläkesäätiön hallituksen kokous, Helsinki

31.1. Ellivuoripalaveri, Skype

Helmikuu

1.2. Maankäyttötiimi

2.2. Jäsenrekisterin kehityspalaveri, Skype
2.2. tj-kokous
3.2. Tsto-palaveri
3.2. Tukikoulutuskierroksen ELY-palaveri
4.2. Johtokuntaskype
5.2. Pj.sihtööri-päivä, UKK-instituutti
8.2. VAT-muutostilaisuus YM Hki
9.2. Viljelijöiden varautumiskoulutus Lempäälä
9.2. Pirkanmaan jätehuollon VALTSU, Vapriikki
10.2 Tj-kokous, Hki
12.2 Ellivuoren Laske Ystäväs-päivä
15.2 Maakunnan yhteistyöryhmä
16.2. Lyyti-järjestelmän opiskelu, Skype
18.2. Okran YFO kesätapaamispalaveri, Skype
24.2. Tsto-palaveri
25.2. Mavin videokoulutus, ELY-keskus

Maaliskuu

8.3. SYO maitotilavalmennus, Virrat
8.3. Traktorimarssin info-palaveri, Skype
9.3. Maaseudun Päivän suunnittelua, Kuohu
10.3. Maaseutunuorten kokous & YLE-lähetys
11.3. Traktorimarssi, Helsinki
15.3. Mavin koulutus, Tampere
16.3. Puhelinhaastattelu, maaseutuelinkeinot
17.3. Luomukoulutus, TOPI-hanke
18.3. EU-avustajakoulutus, TOPI-hanke
21.3. Tukikoulutus Hämeenkyrö, TOPI-hanke
22.3. Liiton tilinpäätösjohtokunta
23.3. MTK:n digitalisaation seminaari, Hki
23.3. Eteläinen maitovaliokunta, Helsinki
29.3. Kotieläinkoulutus, Tampere, TOPI-hanke
30.3. Kotieläinkoulutus, Virrat, TOPI-hanke
30.3. MTK-Eräjärvi
31.3. Tukikoulutus, Ikaalinen, TOPI-hanke

Huhtikuu

1.4. Tukikoulutus, Aitoo, TOPI-hanke
1.4. MTK-Nokia
4.4. Tukikoulutus, Orivesi, TOPI-hanke
5.4. MTK-Ikaalinen
5.4. Jäsenrekisterin päivitys-info, Sype
6.4. Kurssisuunnittelu varautumiskoulutus
6.4. Tukikoulutus, Virrat, TOPI-hanke
6.4. Okran YFO kesätapaamispalaveri, Skype
6.4. Maataloustuottajain Eläkesäätiön hallitus, Helsinki
7.4. Tukikoulutus, Ruovesi, TOPI-hanke
7.4. Lempäälän lom.pal.YTR, Lahdesjärvi
7.4. MTK-Luopioinen, Tupailta Koivistolla
8.4. Pirkanmaan Yrittäjien ja liiton työv
8.4. Tukikoulutus, Lempäälä, TOPI-hanke

8.4. MTK-Kuru
11.4. Maankäyttötiimi
13.-14.4. Eläkesäätiöiden Hallitusten jäsenten koulutus, Helsinki
19.4. MTK-Tottijärvi
19.4. MTK-Kangasala
20.4. Liiton kevätkokous & Perttu Pyykkönen
21.4. Maaseudun Päivän palaveri, Kangasala
21.4. Varavoimaa Farmarille II -hanke ohjausryhmä, Sastamala
21.4. Maaseutuverkoston innovaatiotr
26.4. Vierailu Kyntäjän Tuvalle, Pöytyä
27.-28.4. Koul.tiimin kokoontuminen, Helsinki

Toukokuu

9.5. MYR
10.5. Säännöstelyn seurantaryhmä
10.5. Tyhy-päivä toimihenkilöt, Tampere
16.5. Ruokavisan alueellisen voittajan palkitseminen ja aamun avaus, Vesilahti
16.5. HKScan broilerteurastamon peruskivi
17.5. Kauppakamarin kevätkokous
18.5. Yhteistyöneuvottelu Melan edustajien kanssa
25.5. Okran YFO suunnittelupalaveri
26.5. KOY Ratinansuvanto yhtiökokous
31.5. Jäsenrekisterin päivityspalaveri, Skype

Kesäkuu

1.6. KOY Kauppa-Tammer yhtiökokous
1.6. Biokaasukeskustelu TTY
6.6. Tj:t Mavissa
7.6. Tj-kokous
13.6. Kolmen liiton kokous Vammala
16.6. MTK:n säätiön hallintoneuvosto
17.6. Liiton johtokunta, Luopioinen
22.6. Maankäyttötiimi
23.6. KOY Ratinansuvanto kaavapalis
30.6. Okran YFO suunnittelua, Skype

Heinäkuu

8.7. Panelikeskustelu Ikaalinen
8.7. YFO - Young Farmers Okra, Pöytyä

Elokuu

4.-5.8. Liittojen konsulenttien koulutus, Virolahti
6.8. Maaseudun Päivä, Kangasala, Pälkäne, Orivesi, Juupajoki
9.8. Työvaliokunnan tapaamien S-kaupan johdon kanssa
11.8. Linjaneuvottelu Elenian edustajien kanssa

- 12.8. Koululaisten mobiilirata, Kangasala
- 16.8. Yrityskylän suunnitelupalaveri, Tampere
- 16.8. MRL info valiokunnalle
- 25.8. Työvaliokunta skype
- 30.8. Jäsenrekisterin kehityspalaveri, Skype
- 30.8. Toimistopalaveri
- 31.8. Johtokunnan Aamulehdessä

Syyskuu

- 5.8. Yrittäjänpäivän juhla, Hki
- 6.9. Toimistopalaveri
- 6.9. TE-neuvottelukunta
- 7.9. Tj-kokous, Hki
- 19.9. Pirkanmaan ympäristöohjelma ohjR
- 21.9. Uuden Mela-asiamiehen tapaaminen
- 22.9. Länsi-Maidon syysmarkkinat
- 26.9. Eteläinen Maitovaliokunta, Helsinki
- 29.-30.9. Toimihenkilöpäivät, Tampere

Lokakuu

- 3.10. Sähkölinjasopimuspalaveri
- 10.10. Liiton talousarviojohtokunta, Lempäälä
- 11.10. Hanketoimijapalaveri, Ahlman
- 12.10. Lomituksen YTR, Nokia
- 14.10. tj-kokous Jämsä
- 20.10. Toimistopalaveri
- 20-21.10. MELA-yhteistyötapaaminen, Ikaalinen
- 21.10. Kiertoviisaat
- 25-26.10. Pj.siht.päivät, Helsinki-Tallinna
- 27.10. Yrityskylän kyläjuhlat
- 28.10. Uuden intranetin esittely, Skype
- 31.10. Yhtiöittämisseminaari, TOPI-hanke, UKK

Marraskuu

- 1.11. Ympäristöohjelma ohjR
- 3.11. TTY-Forum
- 7.11. Hyvinvointivaliokunnan kokous, Huittinen
- 9.11. VF II Hyvinvointipäivä, Ikaalinen
- 10-12.11. Syysparlamentti, Seinäjoki
- 14.11. Varautumiskoulutuksen palaveri, toimisto
- 15.11. MTK-Ikaalinen ja Hämeenkyrö
- 16.11. MTK-Pohjaslahti
- 16.11. MTK-Pälkäne
- 21.11. MTK-Aitolahti
- 21.11. MTK-Vesilahti
- 24-25.11. Varautumiskoulutus, Pirkkala
- 25.11. MTK-Längelmäki
- 29.11. MTK-Kangasala
- 30.11. VF II-hanke, Ohjausryhmä, Sastamala

Joulukuu

- 1.12. MTK-Virrat ja MTK-Ruovesi
- 2.12. Sopimusoikeus- ja välitilinpäätöspäivä, TOPI-hanke, UKK
- 8.12. SharePoint-koulutus työtilanomistajille, Helsinki
- 8.12. MTK-Messukylä
- 9.12. Liiton syyskokous, UKK
- 12.12. MTK-Pirkkala
- 12.12. Maatalouspalvelut alatr
- 14.12. SharePoint-koulutus työtilanomistajille, Helsinki
- 13.12. Varautumiskoulutuksen palautepalaveri
- 15.12. Maataloustuottajain Eläkesäätiön hallitus, Helsinki
- 20.12. Ellivuoripalaveri, Skype
- 22.12. Maaseutunuorten joulutulet

Lausunnot ja esitykset

- 18.2. Liiton ja metsänhoitoyhdistyksien yhteislausunto valtakunnallisesti arvokkaista maisemalueista.
- 6.5. Liiton lausunto maakuntakaavaesityksestä.
- 3.8. Esitys MTK:n johtokunnalle jäsenmaksuainkataulun muuttamisesta.
- 26.8. Liiton lausunto MRL muuttamisesta.
- 2.9. MTK-Pirkanmaa esitys ns. ”Melan miljoonan” käyttämisestä.

Muu toiminta

12.2. Laske ystäväsi -ulkoilutapahtuma Elli-vuoressa Perinteinen ulkoilutapahtuma järjestettiin yhdessä MTK-Satakunnan ja MTK-Varsinais-Suomen sekä metsänhoitoyhdistysten kanssa.

Tuottajaväki kokoontui perinteisesti 27.7. Pyynikin Kesäteatteriin katsomaan näytelmää ”Taivaan tulet”. Tämä vuosittainen teatterikäynti on yleensä suosittu kesätapahtuma, keräsimme paikalle tänäkin vuonna yli 500 ihmistä eri puolilta pirkanmaan tuottajayhdistyksistä.

Toimintasuunnitelma 2017 - 100 vuotta arkea ja Juhlaa

Vuosi 2017 on mtk-järjestön sadas toimintavuosi. Suurin osa vuodesta on arkista edunvalvontaa mutta erilaiset juhlatempaukset ovatkin hyvä tapa nostaa esille liiton tavoitteita eri foorumeilla.

Sadan vuoden ajan liiton toiminnassa on ollut kaksi keskeistä tehtäväkokonaisuutta, edunvalvonta ja järjestötyö. Edunvalvontaan kuuluu niin yksittäisen jäsenen edunvalvontakysymykset, paikallinen ja alueellinen elinkeinoedellytyksien parantaminen kuin vaikuttaminen valtakunnallisiin linjauksiin. Järjestötyössä tuemme ja kannustamme MTK-yhdistyksissä toimivia henkilöitä aktiiviseen yhdistystoimintaan.

Tuottajahintojen katastrofaalinen alhaisuus jatkuu ja ennestäänkin heikko kannattavuustilanne on vain pahentunut. Tilanne vaatii konkreettisia toimia niin markkinoilla kuin tukipuolellakin. Tilanteen johdosta on viljelijöiden työhyvinvointi romahtanut. Liitto jatkaa yhdessä MTK-Satakunnan kanssa viljelijöiden jaksamiseen ja auttamiseen keskittyvän Varavoimaa Farmarille II-hankkeen toteuttamista.

Vaadimme ruokaketjulta avoimuutta – suuren yleisön pitää tietää minkä maalaista ruokaa syö. Ruoka ja erityisesti lähiruoka kiinnostaa ihmisiä. Kannustetaan jäsenkuntaa lisäämään lähiruokatuotantoa. Liitto on aktiivinen vaikuttaja kun alueen ruuantuotantoa kehitetään hanke- ja muulla toiminnalla.

Järjestöllä on kolme yhteisestä avaintavoitetta vuodelle 2017. Niiden avulla pyritään vastaamaan vahvimmin lähitulevaisuuden haasteisiin, mutta myös positiivisten kehitysnäkymien tukemiseksi. Näitä avaintavoitteita tavoitellen MTK-Pirkanmaa maakunnallisena etujärjestönä pyrkii turvaamaan jäsenistönsä kannattavan yritystoiminnan edellytykset ja vireän yhdistystoiminnan.

MTK- Pirkanmaan toimintasuunnitelma on johtoajatukseltaan yhteneväinen avaintavoitteiden osalta. MTK-yhdistyksille asetettuja tärkeimpiä toimenpide-ehdotuksia on listattu liiton toimenpiteiden jälkeen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yhdessä tehden ja toimien MTK:n seuraavalle satavuotiskaudelle

Liiton toimenpiteet

- Vaikutamme maakuntahallinnon uudistamiseen, jotta se palvelee jäseniämme parhaalla mahdollisella tavalla. Vaikutamme toimivan ja asiakaslähtöisen maaseutuhallinnon, lomitustoimen ja ympäristöterveydenhuollon muodostamiseen maakuntahallintoon maaseutuelinkeinon ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Lisäämme viestintää jäsenille liiton ja yhdistysten toiminnasta sekä toimimme yhdistysten aktivoijina ja tukena viestinnässä, järjestötyössä ja jäsenten palvelemissa.
- Kannustamme yhdistyksiä pitämään jäsenrekisteriään ajan tasalla. Hyödynnämme jäsenrekisteriä jäsenpalvelussa ja jäsenyyden varmistamisessa. Yhdistysten jäsensihteereille tarjotaan jäsenrekisterisovelluksen käyttökoulutusta.

- Juhlimme 100-vuotista toimintaa ja järjestämme tilaisuuksia jäsenille ja sidosryhmille sekä osallistumme aktiivisesti MTK:n 100-vuotisjuhla-liittokokouksessa käsiteltävän tulevaisuus-asiakirjan valmisteluun
- Järjestämme yhdessä yhdistysten ja muiden kumppaneiden kanssa maaseutuaiheisia kuntavaalitilaisuuksia. Kannustamme jäseniä ehdokkaiksi ja äänestämään kuntavaaleissa.
- Arvioimme edunvalvonnan tulevaisuuden rakenne- ja toimintamalleja toiminnan tason ylläpitämiseksi ja parantamiseksi sekä jäsenten tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi.
- Olemme vahvasti mukana uudistettujen valiokuntien ja verkostojen työskentelyssä sekä kehitämme maaseutunuorten toimintaa siten, että mahdollisimman moni voi osallistua siihen

MTK-yhdistysten toimenpiteet

- Toteutamme aktiivisesti jäsenhankintaa sekä kehitämme jäsenpalveluita ja yhteydenpitoa jäseniin uudistetun jäsenpalvelulupauksen mukaisesti.
- Osallistumme Suomi 100 ja MTK 100-vuotisjuhlien alueellisiin tilaisuuksiin ja MTK:n juhla-liittokokouksen valmisteluun ja toteutukseen.
- Panostamme nuorten toimintaan, jotta järjestöllä on tulevaisuutta myös seuraavat 100 vuotta.
- Osallistumme kuntavaalien vaikuttamiseen ja aktivoimme jäseniä ehdokkaiksi ja äänestämään

Vahvistamme jäsenten yrittäjäuskoa ja ammattilpeyttä

Liiton toimenpiteet

- Lisäämme tietoisuutta elintarvikkeiden alkuperämerkinnöistä ja korostamme viljelijöiden työn keskeistä merkitystä elintarvikkeiden laadussa ja toimitusvarmuudessa.
- Koululaisyhteistyö on yksi kanava vaikuttaa tulevaisuuden kuluttajiin ja tuoda esille viljelijän osuutta ruokaketjussa. Osallistumme Tampereella sijaitsevaan, kuudesluokkalaisille tarkoitettuun yritys kylään.
- Tarjoamme yhdistysten käyttöön tietoa ja materiaalia kuluttaja- ja kuntapäätäväikuttamiseen ja välitämme markkinainformaatiota jäsenille.
- Teemme tiivistä yhteistyötä maatalouden ja maaseudun kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.
- Vahvistamme jäsentemme yrittäjäosaamista mm. huolehtimalla riittävän laajuisesta tuki, vero- ja muusta ajankohtaiskoulutuksesta. Tarjoamme ko. koulutus/tietoiskutilaisuudet myös verkossa myöhemmin katsottavaksi. 2016 käynnistynyt Topi-hanke on käytännön työväline tähän.
- Aktivoimme jäseniämme mukaan sähköisiin kauppapaikkoihin ja lähiruuan markkinointiin
- Vaikutamme paikallisiin hankintapäätöksiä tekeviin tahoihin. Kehitämme jäsenistömme hankintaosaamista.

MTK-yhdistysten toimenpiteet

- Otamme kuluttajaviestinnän painopisteeksi positiivisen ammattilpeyden ja kotimaisuuden. Luomme toiminnallamme, suomalaiselle vastuulliselle alkutuotannolle vahvan, positiivisen mielikuvan

- Toteutamme ja jatkamme kuntapäättävävaikuttamista muun muassa julkisiin hankintoihin liittyen.
- Järjestämme jäsenille tilaisuuksia ja tapahtumia, joilla lisäämme yhteisöllisyyttä ja yrittäjien yhteistyötä.
- Nostamme esille maaseutuun ja maatalouteen liittyviä asioita opetuksessa ja koulujen muussa toiminnassa.

Lisää tuloja biotaloudesta

Liiton toimenpiteet

- *Osallistumme biotaloutta edistävien hankkeiden ja ohjelmien suunnitteluun sekä toteutukseen, jotta ne palvelevat jäseniämme parhaalla mahdollisella tavalla.*
- Vaikutamme yhteistyössä sidosryhmien kanssa kilpailu- ja hankintalain toimeenpanoon ja osaamiseen elintarviketuotannon, puurakentamisen, bioenergian ja maaseutupalvelujen näkökulmasta
- Vaikutamme toimintaympäristöön niin, että se palvelee jäsenten elinkeinoja mahdollisimman hyvin (maankäyttö, rakentaminen, kaavoitus, strategiat, ohjelmat) sekä edistämme maaseutuasumista poistamalla asumisen ja liikkumisen esteitä.

MTK-yhdistysten toimenpiteet

- Edistämme kasvu- ja hyvinvointinäkökulmaa, muun muassa paikallisen tason investointeja suunniteltaessa.
- Seuraamme kaavahankkeiden etenemistä ja vaikutamme niihin jäsenten etujen mukaisesti. Ajamme kaavoitusratkaisuja, jotka eivät rajoita maanomistajien oikeutta käyttää maitaan. Pidämme yhteyttä kunnallisiin päättäjiin paikallisten hankintojen lisäämiseksi elintarvikkeissa, rakentamisessa, energiassa ja palveluissa. Vaikutamme kunnissa ja maakunnissa paikallisen talouden edistämiseksi ja sen tuotteiden kysynnän lisäämiseksi
- Haemme aktiivisesti uusia markkinoita jäsenten tuotteille ja palveluille

Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee omissa tiloissa Tampereella Pirkanmaan Maa- ja Metsätalossa, Näsilinnankatu 48 E.

MELA-asiamies ottaa vastaan ajanvarauksella MTK-Pirkanmaan toimitiloissa.

Toimitilahuoneiston kaksi huonetta oli kertomusvuoden Varavoimaa Farmarille II-hankkeen käytössä ja Yksi huone on jo useita vuosia ollut vuokrattuna Teiskon 4H-yhdistykselle.

Toimistoon on tilattu maatalousalan ammattilehdet: Käytännön Maamies, Kylvösiemen, Peller-vot.

Ilmaiskappaleina on saatu FinnFood, JokaSorkka, Koneviesti, Koti, Kuusikko, Laaduntekijät, Luonnonvara, Lusto, Maaseudun Tulevaisuus, MaaseutuYrittäjä, Maitotalous, Metsälehti, Naisuutiset, Nuorten Sarka, Ruoka-Suomi ja Sarvi&Saparo,

Ilmaisnumeron lähettäneille lehdille ja yhteisöille esitämme tässä yhteydessä parhaimmat kiitokset.

Pohjois-Satakunta -lehti tulee MTK-Ikaalisten tilaamana. Teisko-Aitolahden on tilannut MTK-Teisko. Lämpimät kiitokset näille yhdistyksille.

Toimistosta on liiton työn ohella postitettu myös maataloustuottajayhdistysten jäsenkirjeitä ja lähetetty huomattava määrä tekstiviestejä sekä välitetty yhdistysten tiedotteita s-posteihin. Tekstiviestitiedotus on suosittu tapa, pikaiseen, yhden asian tiedotukseen.

Liiton jäsenet

Yhteisöjäsenet

26 maataloustuottajain yhdistystä, katso. etusivun kartta.

Alueen manttaalikunnat ja -säätiöt (22)

Meijerit, teurastamot ja muut

Osuuskunta Länsi-Maito Tampere

Osuuskunta Maitosuomi Seinäjoki
Osuuskunta Tuottajain Maito Riihimäki
LSO-Osuuskunta Turku
Itikka Osuuskunta Seinäjoki
LähiTapiola
Pirkka-Hämeen Mehiläishoitajat ry

Yhdistysten toiminta

Yhdistykset ovat huomioineet sukupolvenvaih-dostiloja lahjalla. Yhdistykset huomioivat yleisesti myös luottamustehtävästä poisjääviä henkilöitä. Liiton alue on jaettu valinta-alueisiin ja monet yhdistykset pitävät ns. aluekokouksen ennen liiton syyskokousta.

Seuraavat yhdistykset ovat yhden kokouksen (vuosikokous) käytännössä:

Aitolahti, Hämeenkyrö, Juupajoki, Kuru, Luopioinen, Längelmäki, Messukylä, Mouhijärvi-Suodenniemi Orivesi, Pirkkala, Pohjaslahti, Pälkäne, Ruovesi, Teisko, Vesilahti, Viiala, Viljakkala, Vilppula, Virrat ja Ylöjärvi.

Vanha kahden kokouksen käytäntö on edelleen seuraavissa yhdistyksissä: Eräjärvi, Ikaalinen, Kangasala, Lempäälä, Nokia ja Tottijärvi (6).

Liiton ainoa emäntäkerho toimii Ikaalisissa.

Yhdistykset ovat toimineet mm. seuraavasti

- järjestäneet veroiltoja
- järjestäneet maaseudun päivän ja avoimien ovien päivän (Kangasalan, Pälkäne, Orivesi, Juupajoki) sekä farmisuunnistusta (Hämeenkyrö)
- järjestäneet kouluvierailuja
- järjestäneet saunailtoja ja muita virkistysiltoja, pikkujouluja, retkiä ja matkoja ulkomaille ja alan näyttelyihin kotimaassa ja matkoja teatteriin
- tukeneet erilaisia hankkeita
- järjestäneet kylvöjen siunaustilaisuuksia
- järjestäneet jalkapallon tuottajaturnauksia
- järjestäneet (Itä-Pirkanmaan yhdistykset) sikajuhlan
- osallistuneet sadonkorjuun kiitospyhän järjestämiseen

Tuottajayhdistysten kannustekoonti 2016

Keskusliitto maksoi rahallisen palkkion yhdistyksille vuoden aikana aktiivisuutta ja viestintää lisäävien toimenpiteiden suorittamisesta. Pirkanmaan yhdistykset menestyivät valtakunnallisessa tarkastelussa parhaiten (€ / jäsen). Menettely jatkuu v. 2017.

Tuottajayhdistys	Jäsenkirjeet (vaadittu 4kpl tai muu aktiivisuus viestinnässä)	Lehtijuttu (paikallisleh- teen)	Koululais- kyyti	Uusia S- posteja	Laskutettu keskusliitosta	Jäsenmak- susaannon lisäys
Aitolahti				3	30,00 €	
Eräjärvi	X	X		2	630,00 €	179,37 €
Hämeenkyrö	X	X		0	1 760,00 €	
Juupajoki	X	X		2	760,00 €	
Kangasala	X	X	X	1	3 510,00 €	
Kuru	X	X		6	890,00 €	499,85 €
Lempäälä	X	X	X	8	1 722,00 €	220,50 €
Luopioinen	X	X		4	770,00 €	
Längelmäki	X	X		1	750,00 €	184,17 €
Messukylä	X			0		
Nokia	X	X	X	0	1 145,00 €	
Orivesi	X	X		0	1 050,00 €	
Pirkkala	X			0		
Pohjaslahti	X	X	X	4	615,00 €	
Pälkäne	X	X		3	1 340,00 €	1 015,93 €
Ruovesi	X	X		2	1 570,00 €	
Teisko		X		0		
Tottijärvi				2		
Vesilahti	X	X		2	1 582,76 €	
Viiala			X	6	180,00 €	225,03 €
Viljakkala	X	X	X	7	1 080,00 €	737,27 €
Vilppula	X			0		
Virrat				5	1 180,00 €	
Ylöjärvi	X	X		0	550,00 €	
Ikaalinen				5	160,00 €	1 618,16 €
Mouhijärvi- Suodenniemi	X	X	X	6	2 890,00 €	
Yhteensä	19 / 26	17 / 26	7 / 26	69 kpl	24 164,76 €	4 680,28 €

Tuottajayhdistysten jäsenmäärät 2017

Tuottajayhdistys	Jäsentiloja	Vastuuhenkilöitä	Perheenjäseniä	Muita henkilöjäseniä ja kunniajäseniä	Henkilöjäseniä yhteensä	Yhteisöjäseniä
Aitolahti	21	20	32	4	56	
Eräjärvi	66	67	119	5	191	
Hämeenkyrö	179	178	338	6	522	
Juupajoki	81	82	105	0	187	
Kangasala	204	207	306	2	515	
Kuru	84	86	121	2	209	
Lempäälä	157	164	220	11	395	
Luopioinen	75	78	111	3	192	
Längelmäki	73	74	94	1	169	
Messukylä	18	19	15	1	35	
Nokia	78	80	120	4	204	
Orivesi	97	99	150	8	257	
Pirkkala	26	27	54	5	86	
Pohjaslahti	29	29	48	4	81	
Pälkäne	133	141	226	5	372	
Ruovesi	158	164	304	7	475	
Teisko	80	81	121	3	205	
Tottijärvi	33	33	35	0	68	
Vesilahti	147	148	205	6	359	
Viiala	30	32	48	0	80	
Viljakkala	86	89	211	10	310	
Vilppula	80	83	89	2	174	
Virrat	136	139	238	14	391	
Ylöjärvi	60	62	116	9	187	
Ikaalinen	288	294	471	8	773	
Mouhijärvi-Suodenniemi	170	176	241	9	426	
Yhteensä	2583	2652	4138	129	6919	

Liiton talous 2016

Liiton talous on varsin vakaalla uralla, mutta yhdistyksille jää vuosittain yhä vähemmän ja vähemmän rahaa käyttöön ja se on vakava uhka toiminnalle. Yhdistyksien jäsenmaksurästit ovat kasvaneet lähes 50.000 euroon. Toimintavuonna yhdistyksiä kannustettiin taloudellisesti tukemalla mm. viestintää ja tilavierailujen bussimatkoja. MTK-Pirkanmaa pärjasi liitoista parhaiten, kun MTK-keskusliiton maksamia kannusteita verrataan jäsenmäärätarkastelulla. MTK-Pirkanmaan yhdistyksille maksettiin lähes 30.000 euroa kannusteina eli yli 4€ per jäsen.

Liiton tilinpäätöksessä ovat mukana sekä hankkeiden toiminta, että liiton toiminta. Kirjanpidollisesti ne pystytään eriyttämään helposti, sillä kaikilla on käytössään oma kustannuspaikkansa. Hanketoimintaan sisältyy aina sellainen riski, ettei hankkeen rahoittaja maksakaan jotain yksittäistä kustannuserää. Tällöin asia jää liiton maksettavaksi.

Taloudellisesti kulunut toimintavuosi varsin suunnitellun kaltainen. Varavoimaa Farmarille hankkeen ns. flatrate eli palkkasummasta tuleva prosenttikorvaus ei riitä menoihin. Matkakulut, tietotekniikka jne maksavat tässä mielessä liikaa. Liiton johtokunta on kuitenkin nähnyt VF-asian niin tärkeäksi, että liitonkin taloudellinen lisäpanostus välttämätöntä.

Liiton toiminnan ohjenuora on ollut toteuttaa niitä toimia mitä kulloinkin tarvitaan ja mitä katsotaan tarpeelliseksi. Jos toiminta muodostuu jatkuvasti huomattavan alijäämäiseksi, tarkoittaa johtokunta taloudellista ohjaamistaan.

Liitto omistaa 36 hehtaarin metsätilan Pälkäneen Luopioisten Kyynärössä. Tukimetsän metsätaloussuunnitelma päivitettiin vuonna 2012. Suunnitelmaa pyritään noudattamaan suhdanteet huomioon ottaen. Metsäsuunnitelmassa on arvioitu seuraavan kymmenvuotiskauden puunmyyntituloksi runsas 100.000 euroa.

Muuta omaisuutta liitolla on vuonna 2009 pintaremontoitu Hämeenkatu 5:ssä oleva 90 m² toimistohuoneisto sekä huoneistoon kuuluvan autopaikan, jotka ovat vuokralla Halonen Oy:llä.

Liitto omistaa 159 m² toimitilat Maa- ja Metsätalosta. Näsilinnankadun toimistosta on osa vuokrattu Hämeen 4H-piirille.

Liiton kirjanpidon ja muun taloushallinnon on hoitanut ProTalous Etelä-Karjala Oy. Liiton talous ja kirjanpito kilpailutettiin syksyllä 2015 ja ProTalous E-K jatkaa yhteiskumppaninamme.

TUOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
TUOTOT		
Koulutus- ja kurssitoiminta	25 180,00	21 370,00
Tukihenkilötoiminta	1 071,19	505,80
Saadut korvaukset	145 619,90	50 200,80
TUOTOT YHTEENSÄ	171 871,09	72 076,60
KULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	176 544,49	132 580,47
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	26 663,31	13 929,19
Muut henkilösivukulut	15 553,59	7 193,68
Poistot ja arvonalentumiset	1 646,97	1 767,59
Muut kulut	297 861,62	281 567,32
KULUT YHTEENSÄ	518 269,98	437 038,25
VARSAINEN TOIMINNAN		
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-346 398,89	-364 961,65
VARAINHANKINTA		
Tuotot	326 926,95	328 977,92
Tuotto-/Kulujaama	326 926,95	328 977,92
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot	22 760,96	106 900,23
Kulut	-10 661,78	-18 341,45
Tuotto-/kulujaama	12 099,18	88 558,78
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN		
SATUNNAISIA ERIÄ	-7 372,76	52 575,05
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-7 372,76	52 575,05
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Rahastojen lisäys(-) ja vähennys (+)	-498,66	-2 951,62
MUUT VÄLITTÖMÄT VEROT		
Tilikauden verot	-193,63	-5 283,47
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 065,05	44 339,96

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
TUOTOT		
Koulutus- ja kurssitoiminta	25 180,00	21 370,00
Tukihenkilötoiminta	1 071,19	505,80
Saadut korvaukset	145 619,90	50 200,80
TUOTOT YHTEENSÄ	171 871,09	72 076,60
KULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	176 544,49	132 580,47
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	26 663,31	13 929,19
Muut henkilösivukulut	15 553,59	7 193,68
Poistot ja arvonalentumiset	1 646,97	1 767,59
Muut kulut	297 861,62	281 567,32
KULUT YHTEENSÄ	518 269,98	437 038,25
VARSAINEN TOIMINNAN		
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-346 398,89	-364 961,65
VARAINHANKINTA		
Tuotot	326 926,95	328 977,92
Tuotto-/Kulujäämä	326 926,95	328 977,92
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot	22 760,96	106 900,23
Kulut	-10 661,78	-18 341,45
Tuotto-/kulujäämä	12 099,18	88 558,78
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN		
SATUNNAISIA ERIÄ	-7 372,76	52 575,05
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-7 372,76	52 575,05
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Rahastojen lisäys(-) ja vähennys (+)	-498,66	-2 951,62
MUUT VÄLITTÖMÄT VEROT		
Tilikauden verot	-193,63	-5 283,47
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 065,05	44 339,96

Rahayksikkö EURO	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Omakatteiset rahastot		
Yhteensä	71034,99	70536,33
Sidotut rahastot		
Yhteensä	218386,11	218386,11
Muut rahastot		
Yhteensä	229078,44	229078,44
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	167644,10	123304,14
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-8065,05	44339,96
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>678078,59</u>	<u>685644,98</u>
VIERAS PÄÄOMA		
<i>Pitkäaikainen</i>		
Muut velat		
Yhteensä	500,00	20500,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<u>500,00</u>	<u>20500,00</u>
<i>Lyhytaikainen</i>		
Ostovelat		
Yhteensä	40553,33	2712,63
Muut velat		
Yhteensä	6569,66	6607,62
Siirtovelat		
Yhteensä	37450,68	42342,70
<i>Lyhytaikaiset velat yhteensä</i>	<u>84573,67</u>	<u>51662,95</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>85073,67</u>	<u>72162,95</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>763152,26</u>	<u>757807,93</u>

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Tampereella 23. päivänä maaliskuuta 2017

JOHTOKUNTA

Jukka Niittyoja
puheenjohtaja

Sirkku Mäkelä
varapuheenjohtaja

Pasi Aspila

Mika Hirvijoki

Tiina Jokela

Sami Joutsela

Hannu Karppila

Mika Nieminen

Heikki Salomaa

Jussi Vilo

Anu-Maarit Välikoski

Esko Yli-Pärri

Visa Merikoski
toiminnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Tampereella 5. päivänä huhtik. kuuta 2017

KARI KANKKARI HT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Pirkanmaan Liitto, MTK-Pirkanmaa ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Maataloustuottajain Pirkanmaan Liitto, MTK-Pirkanmaa ry:n (y-tunnus 0155469-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2016 – 31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksia kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut niiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuudet. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausunnon perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat johtokunnan velvollisuudet

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausunnon. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina

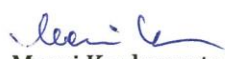
havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi

- tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teen johtopäätöksen siitä, onko johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaisia tapahtumia tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuu tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioin tilinpäätöksen, liitetiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Tampereella huhtikuun 5. päivänä 2017

Mervi Kaukoranta
HT

TOIMINNANTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Pirkanmaan Liitto, MTK-Pirkanmaan ry:n jäsenille

Olemme tarkastaneet Maataloustuottajain Pirkanmaan Liitto, MTK-Pirkanmaan ry:n talouden ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2016.

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätösten laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Johtokunnan on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Toiminnantarkastajan tehtävänä on tarkastaa yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan esittämässä laajuudessa.

Tarkastuksen perusteella toteamme, että tilinpäätös perustuu kirjanpitoon ja sisältää olennaisilta osilta yhdistyksen tuotot, menot, varat oman pääoman ja velat.

Tarkastuksessa emme havainneet, että johtokunnan jäsen tai toimihenkilö olisi syylistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaisi seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, eikä ole havaittu, että johtoon kuuluva tai toimihenkilö olisi rikkonut yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilinpäätös 31.12.2016 perustuu kirjanpitoon ja se voidaan mielestämme vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää johtokunnan jäsenille ja tilivelvollisille toimihenkilöille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Tampere 05.04.2017

Kirsti Kylänlahti

Sauli Brander

Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt

Johtokunta 2016

Puheenjohtaja (2016)

Maaseutuyrittäjä Jukka Niittyöja Ylöjärvi (Viljakkala) johtokunnan jäsen vuodesta 2009

Varapuheenjohtaja (2016)

Maaseutuyrittäjä Sirkku Mäkelä, Ruovesi
Johtokunnan jäsen vuodesta 2006

Muut jäsenet

Mv. Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru), johtokunnan jäsen vuodesta 1998, varapuheenjohtaja 2004 - 2011

Mv. Hannu Karppila, Kangasala 2007

Maaseutuyrittäjä Heikki Nätkin, Tampere (Teisko) 2010

Yritysneuvoja, maanviljelijä Mika Hirvijoki, Ikaalinen 2011

Maaseutuyrittäjä Tiina Jokela, Hämeenkyrö 2012

Mv. Sami Joutsela, Längelmäki 2014

Mv. Riku-Sippo Uotila, Kangasala 2014

Mv. Jussi Vilo, Vesilahti 2014

Mv. Heikki Salomaa, Orivesi (Eräjärvi) 2015

Mv. Anu-Maarit Välikoski, Mänttä-Vilppula (Vilppula) 2016

Työvaliokunta

Jukka Niittyöja, Sirkku Mäkelä, Jussi Vilo, Anu-Maarit Välikoski ja Heikki Salomaa sekä sihteeri Visa Merikoski

Maaseutunuorten valiokunta

Heikki Salomaa, Eräjärvi, *puheenjohtaja*

Tuomas Potila, Hämeenkyrö

Pekka Niemi, Virrat

Anu-Maarit Välikoski, Vilppula, *vpj.*

Sirpa Kylänlahti, Kangasala

Annukka Ritala, Nokia

Juha Leppälahti, Kuru

sihteerinä Jaakko Ahola

Maaseutuyrittäjätyöryhmä

Antti Kankaanpää (pj.) Orivesi (Eräjärvi)

Hannu Karppila Kangasala,

Mikko Lindell Ruovesi,

Sirkku Mäkelä Ruovesi

Jukka Niittyöja Ylöjärvi (Viljakkala)

Jussi Vilo, Vesilahti

sihteerinä Visa Merikoski

Etelä-Suomen alueen lihavalioikunta

Hannu Karppila, Kangasala

Riku-Sippo Uotila, Kangasala

Läntisten liittojen luomuvaiiokunta

Heikki Nätkin, Tampere (Teisko)

Juha Salin, Virrat

Läntisten liittojen maa- ja ympäristövaliokunta

Tomi Muotiala, Tampere (Messukylä)

Hannu Karppila, Kangasala

sihteeri Visa Merikoski

Etelä-Suomen maitovaiiokunta

Tiina Jokela, Hämeenkyrö

Jouni Pirttiniemi, Virrat

Heikki Salomaa, Orivesi (Eräjärvi)

Läntisten liittojen hyvinvointivaiiokunta

Tiina Jokela, Hämeenkyrö

Sirkku Mäkelä, Ruovesi

Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru)

Lounaisten liittojen viljavaiiokunta

Sami Joutsela Orivesi, Längelmäki

Sakari Norokorpi Hämeenkyrö

em. viljakaupan tarkkailijat

Edustajat MTK:ssa

Valtuuskunta

Tiina Linnainmaa Hämeenkyröstä (valtuuskunnan 1. vpj.) ja liiton puheenjohtaja Jukka Niittyoja Viljakkalasta sekä Jani Hevonoja Akaasta.

Energiavaliokunta

Sirkku Mäkelä, Ruovesi

Luomuvaliokunta

Heikki Nätkin, Tampere (Teisko)

Hyvinvointivaliokunta

Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru)

Verovaliokunta

Mika Hirvijoki, Ikaalinen

Viljavaliokunta

Jukka Niittyoja, Ylöjärvi
(Viljakkala)

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Hannu Karppila, Kangasala

Maaseutunuorten valiokunta

Heikki Salomaa, Eräjärvi

Edustajat muissa yhteisöissä

HKScan Oyj yhtiökokous

Hannu Karppila

Kiinteistö Oy Kauppa Tammer yhtiökokous

Visa Merikoski,
varalla Jukka Niittyoja

Kiinteistö Oy Ratinansuvanto yhtiökokous

Visa Merikoski, varalla Mika Nieminen

Maanomistajien Arviointikeskus Oy yhtiökokous

Visa Merikoski, varalla Tiina Linnainmaa

Pirkanmaan maakunnan yhteistyöryhmä MYR

Visa Merikoski, varalla Jukka Niittyoja

MYR:n tai ELYn maaseutujasto

Päivi Fallström, varalla Visa Merikoski

Pirkanmaan Kasvinviljelijäin Yhdistyksen johtokunta

Sami Joutsela ja Ville Paulaniemi

Pirkanmaan ELY-keskuksen neuvottelukunta

Visa Merikoski ja Jukka Niittyoja

Pohjois-Hämeen alueellinen riistaneuvosto

Mikko Tervaniemi

Raisio Oyj:n yhtiökokous

MTK-Pirkanmaan alueen osakkailta keräämien
valtakirjojen ja liiton vaihto-osakkeiden edustaja
Sami Joutsela, varalla MTK-Varsinais-Suomen
nimeämä edustaja

Toimihenkilöt:

toiminnanjohtaja

Visa Merikoski

järjestöagrologi

Jaakko Ahola

kenttäpäällikkö

Päivi Fallström

hankepäällikkö

Maija Pispä

Varavoimaa Farmarille II -hanke

MTK-Pirkanmaa on toteuttanut yhteistyössä MTK-Satakunnan kanssa Satakunnan ja Pirkanmaan ELY-keskusten Maaseuturahastosta rahoittamaa Varavoimaa Farmarille II -hanketta. Hanketta hallinnoi MTK-Satakunta ja MTK-Pirkanmaa on hankkeessa mukana tuensiirtosopimuksella. Hankealueena on Pirkanmaan ja Satakunnan maakunnat.

Varavoimaa Farmarille II -hanke aloitti toimintansa Pirkanmaalla täydellä teholla vuoden 2016 alusta, kun hankkeelle palkattiin pääosin MTK-Pirkanmaan alueella toimiva hankepäällikkö. Toinen hankepäällikkö on toiminut MTK-Satakunnan alueella jo vuoden 2015 elokuulta. Vuoden 2016 aikana hankkeella on ollut MTK-Pirkanmaan alueella 95 asiakasta 45 asiakastilalla. Yhteydenottojen tärkeimpinä yhteisinä nimittäjinä on ollut huoli taloudesta ja jaksamisesta. Usein myös ongelmat viranomaisvelvoitteiden täyttämässä tai tukihallinnon vaatimukset ovat huolien taustalla. Näistä työhön liittyvistä ongelmista heijastuu usein vaikeuksia myös ihmissuhteisiin ja terveyteen.

Asiakastyön tarkoituksena on olla laaja-alaisesti asiakkaan tilannetta tarkastelevaa ja sopivien auttajatahojen etsiminen tästä yksilöllisestä tarpeesta lähtien. Tilakäynneillä onkin käsitelty hyvin erilaisia teemoja, kuten: omaa tai perheenjäsenen sairastumista, lasten kasvuun ja kehitykseen liittyviä ongelmia, suhdetta perheenjäseniin ja muuhun lähipiiriin, parisuhteen ongelmia, rahankäyttöä ja taloudenpitoa, töiden järjestämistä ja aikatauluttamista, perheoikeudellisia sopimuksia ja niin edelleen. Asiakkaita on autettu esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeen ja kuntoutustuen hakemisessa, avustusten, maksuvapautusten ja -ohjelmien hakemisessa, sukupolvenvaihdokseen liittyvien ongelmien ratkaisemisessa, yhtymäsopimuksen sisällön miettimisessä, tuotantos suunnan vaihtamiseen tai tilanpidon lopettamiseen liittyvien selvitysten laatimisessa ja muissa vastaavissa tilanpidon ja yksityiselämän rajapinnassa olevien ongelmien ratkaisemisessa.

Hankkeen yhtenä tavoitteena on maatalousyrittäjien työhyvinvointiin liittyvä tiedonvälitys ja hankkeen avulla kehitettyjen hyvien käytänteiden levittäminen. Pirkanmaan alueella tätä on toteutettu mm. vieraillemalla muiden toimijoiden tilaisuuksissa kertomassa sekä hankkeesta että hankkeen aikana esille tulleista huomioista aiheeseen liittyen. Koska viljelijöiden vaikea tilanne heijastuu myös sidosryhmiin kuormittumisena, pidettiin vuoden 2016 loppupuolella kokeiluluonteiset koulutuspäivät sekä lomitushallinnon työntekijöille että ProAgrian neuvojen oman työssäjaksamisen tukemisesta ja vaikeiden asiakastilanteiden kohtaamisesta. Hanketyöntekijä kutsuttiin myös ProAgrian sukupolvenvaihdoskierrokselle puhumaan sukupolvenvaihdoksesta henkisenä prosessina.

Hankkeen oma tapahtuma, viljelijöille suunnattu hyvinvointipäivä Ikaalisten kylpylässä veti paikalle yhteensä 246 viljelijää ja sidosryhmän edustajaa kuulemaan oman työhyvinvoinnin ylläpitämisestä. Tilaisuudessa oli mahdollisuus myös osallistua erilaisiin aktiviteetteihin, kuten kuntotestaukseen. Hankkeen teemoista puhuttiin koko hankealueella yhteensä 133 tiedotus- ja koulutustilaisuudessa yli 4000 kuulijalle. Yhteistyökumppaneita kertyi vuoden 2016 loppuun mennessä 250 henkilöä. Yhteistyökumppaneista osa liittyi hankkeessa tehtävään asiakastyöhön, toiset taas yhteisiin koulutuksiin tai hankkeen hyvistä käytänteistä tiedottamiseen ja niiden levittämiseen myös hankealueen ulkopuolelle, toisiin maakuntiin.

Hanketyöntekijät ovat pitäneet aktiivisesti esillä hankkeen työssä esille tulleita ongelmakohtia erilaisissa yhteyksissä, esimerkiksi Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen suuntaan, tapaamisissa poliittisten päättäjien kanssa ja monissa MTK:n tilaisuuksissa. Maaliskuussa 2016 järjestetyn traktorimarssin saavutuksena voidaan pitää sitä, että maamme hallitus muun muassa myönsi Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle miljoonan euron määrärahan maatalousyrittäjien työhyvinvoinnin tukemiseen. Hankepäälliköt, kummankin MTK-liiton toiminnanjohtajat ja monet luottamushenkilöt olivat aktiivisesti mukana tuomassa Varavoimaa Farmarille -hankkeen käytännön kokemuksesta lähtevää näkökulmaa tämän rahan käytön suunnitteluun. Hankkeen toimintamuoto onkin lähes suoraan kopioituna sekä Melan Välitä viljelijästä -projektissa että muiden maakuntien alueilla käynnistyneissä vastaavissa hyvinvointihankkeissa.

Maaseudun Tukihenkilöverkko

Maaseudun tukihenkilöverkossa Pirkanmaalla on toiminut 12 aktiivista vapaaehtoista ja tehtävään koulutettua tukihenkilöä. Aluevastaavina ovat toimineet Ari Klemola Akaasta ja Topi Jaakonaho Ylöjärveltä. Tukihenkilötoiminnasta on informoitu paikallisissa tapahtumissa, viljelijöiden kertausharjoituksissa, viljelijöiden työhyvinvointi tilaisuuksissa.

Maaseudun tukihenkilöverkko on vapaaehtoistyöhön perustuva auttamisverkosto, joka tarjoaa keskusteluapua kaikille maaseudun asukkaille toimialasta riippumatta.

Tukihenkilö on maaseudun olosuhteet tunteva vapaaehtoinen, tehtävään koulutettu auttaja, jolle voi puhua ja jonka kanssa voi etsiä ulospääsyä vaikeista tilanteista. Tukeminen on kuulemista, keskustelemista ja rinnalla kulkemista. Tuen saaminen on luottamuksellista.

Apua annetaan kaikille sitä tarvitseville ja tukisuhteessa on kyse kahden samanarvoisen ihmisen vuorovaikutuksesta. Tukea voi hakea nimettömänä ja yhteyttä voidaan pitää puhelimitse, sähköpostilla tai tapaamalla. Tukihenkilö ja tuettava voivat asua samalla tai eri paikkakunnalla.

Maaseudun tukihenkilöverkko järjestää vuosittain tukihenkilöiden peruskoulutusta. Peruskoulutukseen haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, joita otetaan vastaan jatkuvasti.

Tukihenkilö sitoutuu noudattamaan tukihenkilötoiminnan eettisiä periaatteita. Toiminta perustuu luottamuksellisuuteen ja tukihenkilö sitoutuu pitämään salassa sekä asiakkaita koskevat tiedot että toiminnan sisällä, esimerkiksi työnohjaustilanteissa tai koulutuksessa ilmenevät, muita tukihenkilöitä tai työntekijöitä koskevat henkilökohtaiset asiat. Vaitiolovelvollisuus on voimassa myös tukihenkilötoiminnan loputtua. Pirkanmaalla 25 tuettavaa sai apua tukihenkilöverkostosta. Koko maassa vuonna 2016 tukikontakteja oli yhteensä 1231 kappaletta, puhelimitse 63%, tapaamalla 32%, sähköpostin välityksellä 5%. Luvut sisältävät palvelevaan Maaseutupuhelimeen, vastatut puhelut.

Lisäksi ”Tukinetissä” toimi 12 Maaseudun tukihenkilöä, joiden tuki kohdistui 145 tuettavaan henkilöön. Tukinet on netissä toimiva kriisikeskus.”

Jelppi-ryhmä uusi kriisityönmuoto. Haja-asutusalueilla ja maatalouden piirissä työskenteleville sattuu tapaturmia ja äkillisiä elämää horjuttavia kriisejä pitkin vuotta. Monissa tilanteissa tuotanto ja perheen selviytyminen voivat olla yhden tai kahden perheenjäsenen työn varassa. Jelppi-ryhmien tarkoituksena on tarjota käytännön apua esimerkiksi tulipalon, kuolemantapauksen tai muun äkillisen kriisin kohdatessa. Kehitämme parhaillaan Jelppi-ryhmätoimintaa. Pirkanmaan Jelppi-ryhmä on koulutettu ja se harjoittelee säännöllisesti.

